

Tosimies

Kristillinen miestenlehti

3/23 7,00 €

Grilliherkut tirisemään 8

**Kyberturvallisuuden
uhkataso pysynyt kohonneena 14**

Usko todeksi 24

► KUSTANTAJA

Faktapro Oy
Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
info@faktapro.fi

► TOIMITUS

Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
toimitus@tosimies-lehti.fi

► PÄÄTOIMITTAJA

Kimmo Janas
puh. 050 912 7332
kimmo.janas@tosimies-lehti.fi

► ISSN 1458-3224

► KUVANKÄSITTELY

Faktapro Oy/Petri Janas

► PAINO

KTMP Group
Mustasaari

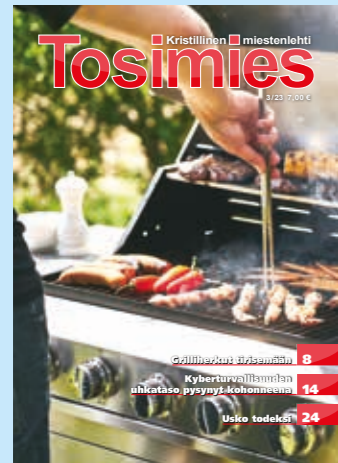
► ILMOITUSHINNAT 2023

(+ alv 24%)

	mv	2-väri	4-väri
1/1	1.150 €	1.350 €	1.600 €
1/2	670 €	850 €	1.000 €
1/4	400 €	500 €	570 €
1/8	240 €	270 €	350 €

► TILAUKSET

Kestotilaus: 40 € (6 numeroa/vsk)
Määräaikaistilaus: 45 € (12 kk)
tilausmaksut sis. alv 10 %
tilaukset@tosimies-lehti.fi
www.tosimies-lehti.fi
puh. (09) 54 79 74 10

► KANSI

Kesä on parasta grillausaikaa, ja grilliin soveltuu yhtä hyvin perinteinen makkara kuin maukkaat vihanneksetkin. © HKScan

Sisällys 3 / 2023

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Puun istutus – Jumalan tarkoitusta varten
- 7 Sopenen!
• Onnea etsimässä
- 8 Grilliherkut tirisemään
- 12 Ferney Nieto operoi
Boliviaa ympäröivissä maissa
- 14 Kyberturvallisuuden uhataso
pysynyt kohonneena
– kohdistettujen hyökkäysten määrä noussut
- 16 CMA-Kouvola sai uuden kodin
- 19 Pohojaamaan kautta...
• Jo joutui armas aika
- 20 Automuseomies Keijo Hirvonen
– poika, josta ei pitänyt tulla mitään
- 24 Usko todeksi
- 26 Pimeydestä Valoon
- 28 Suomen suurin soutu-uistelukilpailu
Kesälahdella
- 30 Fredrik Ekholmin Israel-kronikka
• Toimikaamme Israelin parhaaksi
- 32 Kokkausoppia Chef Golan Israelilta
- 34 Tosimies testaa:
Kontio Kruiser
- 36 Lukija kynästä
• Varjelus vai vahinko ?
• Sinä rakkain – rakkausruno Jeesukselle!
- 38 Antonov AN-225 – historia ja tuhoutuminen
- 42 Tosimies lukee:
• Jouko Puhakka: Tosi arvokas
• Martti J. Kari & Antero Holmila:
Miksi Venäjä toimii niin kuin se toimii
• Virpi Mäkinen, Heikki Pesonen & Risto Uro
Pyhä, paha ruoka
Uskonnon ja etiikan näkökulmia
• Tarja Lappalainen: "Ottakaa ryssiltä aseet"
• Jyrki Palmi: Kyynelten iltasatu
- 44 Tosimies testaa:
Mercedes-Benz C 300 e T A Business AMG

▲ Mika Pouke (oik.) tulkki huhtikuussa 2023 Oulussa messiaanisen juutalaisen Andrey Teplinsky kokouskiertueella.

▲ Vuotuinen Suomen suurin soutu-uistelukilpailu käydään taas Kesälahdella.

▲ Israelilainen huippukokki Golan Israeli vietti viikon Suomessa tutustuttaen suomalaiset israelilaisen keittiön herkkuihin.

▲ Kevään viimeiseen koeajoon otimme ladattavan hybridin Mercedes-Benz C300e

Voi meitä ihmisiä...

Moni sanoo, ettei Amerikasta tule mitään hyvää – no siis hampurilaisia ja Kentucky Fried Chickeniä lukuunottamatta.

En ole aina ollut samaa mieltä enemmistön kanssa, mutta nyt täytyy hieman tarkentaa mielipiteitäni amerikkalaisten ajatuksenjuoksusta...

Mormonivetoisessa Utahin osavaltiossa säädettiin viime vuonna laki, jonka perusteella kirjoja voidaan poistaa osavaltion kouluista, jos kirjojen sisältö on pornografista, väkivaltaista tai muuten lapsille sopimatonta materiaalia.

Kirjojen poistaminen niiden sisällön perusteella on yleistynyt ympäri suurta Amerikan maata.

No nyt eräs Salt Lake Cityn pohjoispuolella sijaitsevan Davisin koulupiirin vanhempi, joka vastusti kyseistä lakia, teki joulukuussa protestiksi valituksen Raamatun lapsille sopimattomasta sisällöstä osoittaakseen lain mielivaltaisuuden ja kaksinaismoralistisuuden.

Hän luetteli perusteluissaan Raamatun sisältävän itsetyydytystä, eläimiinsekaantumista, prostituutiota, inestistä, raiskauksia ja jopa lasten murhaamista. Eli Raamatulla ei valituksen mukaan ole missään nimessä todellista arvoa alaikäisille.

Osavaltion toiseksi suurin koulupiiri tietenkin käsitteli valituksen ja päätti käsittelemättömässä viisautessaan kieltää Raamatut peruskouluihin. Raamatut poistettiin samantien myös alueen kirjastoista.

Toivoa vain sopii, etteivät maamme liberaalit innostu uutisesta ja lähde ajamaan samanlaista lakia meille Suomeen.

Eikä tässä vielä kaikki, Utahissa kerrotaan Raamatun poistamis päätöksen innoittaneen joidenkin tekemään valituksen myös Mormonien kirjasta, tuosta Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen kirkon opillisesta perusteoksesta...

Kaikesta huolimatta aurinkoista ja lämmintä kesää toivotellen,

Keijo Hirvonen

PUUN ISTUTUS – JUMALAN TARKOITUSTA VARTEN

Ihmiskunnan historian vaiheista voimme lukea monista kirjoituksista ja tallenteista, kiinnostuksemme kohteesta riippuen. Myös Raamattu ja historia kulkevat käsikädessä, voimme tarkastella menneitä aikaa Pyhän Kirjan lehdistä.

Ihmisen mukanaolo Raamatussa on merkityksellinen siltäkin kannalta, että me nykyajassa elävät voimme olla mukana siinä mitä Raamattu kertoo tapahtuvan tällä hetkellä ja tulevaisuudessa. Etuoikeutemme on saada olla mukana parhailaan menossa olevassa Luojamme kirjoittamassa ”reality-elokuvassa”. Raamatun alkulehdiltä lukija törmää vahvasti Israel teemaan ja myöskin kansaan, jota nimitetään valituksi kansaksi – juutalaiset. Tämän kansan historia on merkityksellinen, ja niin myös kyseisen kansan se osa, jotka tunnustavat Jeesuksen Jumalan pojaksi ja Messiaakseen. He ovat messiaanisia juutalaisia.

Jumalan alkuperäinen tahtotila

Vanhan testamentin kirjoissa näkyy vahva sanoma siitä mitä Kaikkivaltias Jumala valmistelee koko maailmaa varten, ja joka sitten tulee ihmisille omin silmin nähtäväksi uudessa testamentissa: juutalainen Jeesus.

Mestarin maanpäällisen elämän viimeiset vuodet nostavat esiin henkilöitä, opetuslapsia, jotka aloittavat ”menkää kaikkeen maailmaan” toiminnan Jumalan antaman ohjeen mukaisesti Jeesuksen taivaaseen astumisen jälkeen. Apostoleiksi myöhemmin kutsutut tulivat Jeesus-yhteyteen kukin omista arkisen työn toimistaan Pyhän Hengen vaikutuksesta. Apt. 10. luvussa kuvatun tapahtuman seurauksena näyttämölle tuleekin sitten ei-juutalainen. Kornelius (sadanpäämies italialaisesta sotaväenosastosta) kohtaa Jeesuk-

► Nikean kirkolliskokous 325 jKr. muutti monia näkökohtia juutalaisille epäedulliseen suuntaan.

seen uskovan juutalaisen, Pietarin, ja Pyhän Hengen vaikutuksesta avautuvat evankeliumille laajenevat näkymät kaikkiin kansakuntiin.

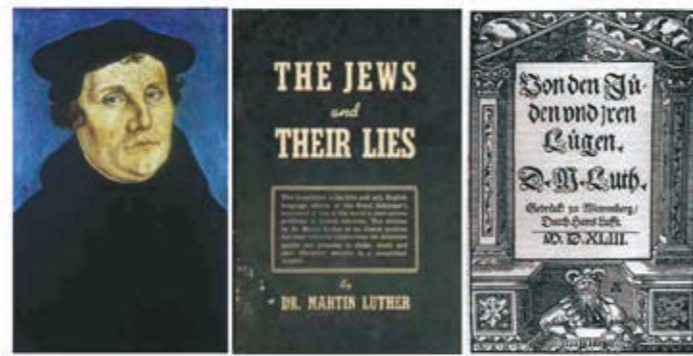
Messiaanisen juutalaisen ja ei-juutalaisen pakanan jumalallisen tapaamisen välityksellä Raamatun sanoma aloitti voimallisen levittämisen silloiseen maailmaan.

Tahtotilaan tulee ”ihmiskäden jälki”

Jeesuksen taivaaseen astumisen jälkeen juutalaisten ja pakanoiden yhteistyö tuotti hedelmää, seurakuntia syntyi ja ihmisydämet laajoina joukkoina liittyivät Herran yhteyteen.

Erittymisen aktiivinen, toki lyhyt, vaihe kesti vuoteen 70 jKr, jolloin juutalaisille rakas Jerusalem ja temppele hävitettiin Välimeren alueita hallinneen Rooman valtakunnan (keisari Vespasianus 69-79 jKr.) toimesta. Tapahtuman jälkeen juutalaisten ja pakanoiden ”hyvän sanoman levittämisen” -yhteistyön toimissa alkoi esiintyä vaikeuksia, huipentuen keisari Hadrianuksen vallan ajan (117-138 jKr) tapahtumiin. Jerusalemin uudelleen hävitys johti kaupungille nimen Aelia Capitolina v. 135 jKr. ja temppelein paikalle rakennettiin juutalaisia häväisten pyhäkkö Jupiter -epäjumalalle. Hadrianuksen aikakauden ”perintöä” on myös Palestiina-nimi, joka koskettaa nykyisiä Juudean ja Samarian alueita.

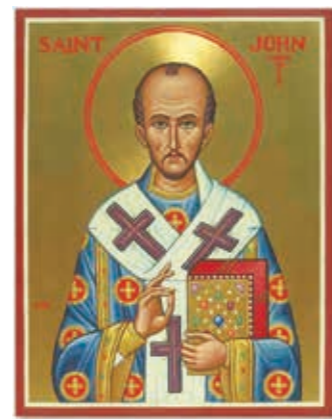
Nikean 1. kirkolliskokous keisari Konstantinuksen kutumana (325 jKr.) johti yhteistyön mahdollisuuksissa suureneviin esteisiin. Juutalaisia halveksittiin yhä voimakkaammin, jolla tietysti oli yhteistyön toimiin negatiiviset seuraamukset. Silloisissa kirkollisissa piireissä levisi laajeneva

▲ Martin Lutherin – reformaation isän elämän loppuvuodet olivat juutalaisvastaiset.

juutalaisten pakkokäännytys ja vainot, joita monet valtaapitävät ja ns. kirkkoisätkin edesauttoivat. Nimet Origenes, Justinianus, Chrysostomos ovat tällä listalla edustettuina ja olipa reformaation isäkin Martti Luther elinvuosinensa lopulla valittavasti näissä toimitissa mukana.

Perinteisen kirkon (länsi tai itä) historian vaiheissa ei vaalittu tällöin aitoa yhteistyön hedelmän yhteyttä, josta efesolaiskirjeen 2. luku puhuu ”yksi uusi ihminen” -teemalla. Edellä mainitut vaiheet taustoittavat sitä, kun puhutaan korvausteologian syistä ja juurista. Korvausteologian kannattajat katsoivat kirkon korvanneen Israelin aseman, jota ei kyllä-

▲ Chrysostomos - Kultasuu -nimellä tunnettu kirkkoisä.

kään Raamattu mitenkään puolusta. Syyllinen yhteistyön vaikeuksiin löytyy ”omista piireistä”, osaltaan myös vapaat kirkkokunnat voivat katsoa peiliin.

Taivaasta annetaan jatko-ohjeet

Kuitenkin messiaanisten ja pakanauskovien yhteydet säilyivät ohuelti läpi vuosisatojen, jäännös oli olemassa.

Jumala piti huolta siitä, ettei liekki sammunut kokonaan pimeinä vuosisatoina. Oikeastaan aito vahva heräämisen merkki tapahtui 1800-luvulla. Näyttämölle nousi juutalaismies nimeltään Joseph Rabinowitz, syntyisin Rezinasta, nykyisen Moldovan alueelta. Hän heräsi Jumalan vaikutuksesta syntyperänsä juutalaiseen juuriin ja lähti tutkimaan silloista Palestiinaa (nykyisin Israel), olisiko se paikka juutalaisten kotimaalle.

Jerusalemmissä Öljyvuorella hän muisti erään kohdan uudesta testamentista: ”Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin te tulette todellisesti vapaiksi” (Joh. 8:36). Ja pikimmiten Öljyvuoren ilmestyksen jälkeen luettuaan koko Johanneksen evankeliumin tutkimusmatkansa aikana tuli eteen totuus: ”Sillä ilman minua te ette voi mitään tehdä” (Joh. 15:5).

Näistä tunnelmista alkoi Rabinowitzin elämässä vaihe, joka johti Kishinevissä perustettavaan heprealais-kristilliseen -messiaaniseen seurakuntaan. Tämä oli ensimmäinen laatuaan sitten apostolisen aikakauden, josta puolestaan voidaan alkaa tarkastella ”uudelleenrakentamisen” aikaa Jeesukseen uskovien juutalaisten ja pakanauskovien yhteydessä.

Järjestäytyminen alkaa ja pohjoinen Suomi mukana

Kansainvälinen Kristuksen Ruumis alkoi järjestäytyä kohti loppunäyttämöä 1900-luvulle tultaessa.

Messiaanisten juutalaisten ja pakanauskovien yhteydellä on tarkoitus ylläpitää edesauttavaa kehitystä ja tasapainoa Jeesuksen toista tulemistä ajatellen. Tasapaino tarkoittaa, että kumpikaan ei ole toista parempi tai edellä, vaaditaan synerginen asetelma kumppanuuden osapuolille. Pakanauskovien (maailmanlaajuisen seurakunta) on ymmärrettävä Israelia koskettavat profetiat ja messiaanisten juutalaisten kautta avautuvat yhteistyön laajat mahdollisuudet.

Raamatun Jumala puhuu Sanasaan monissa kohdissa liitoista, ja samantapainen liittouksellinen Jumalan asetelma sisältyy osapuolten (öljyvuon oksat) välille. Jeesus voi tulla, kun ”liiton” kautta hedelmä kypsyy ja puhkeaa kukkaan, on

► Joseph Rabinowitz heräsi Jumalan vaikutuksesta syntyperänsä juutalaiseen juuriin ja lähti tutkimaan silloista Palestiinaa, olisiko se paikka juutalaisten kotimaalle.

Tiberiaan seudulla vaikuttaa edelleen 2020-luvulla Raamattujen levittämisen työ Syvännön jälkeisten toimesta sekä Jerusalemin lähellä Jad Hahsmona -kibbutzin kupeessa sijaitseva kansainvälistä arvostusta nauttiva Raamattukoti (Mirjam ja Halvor Ronning). Erikoista on myös sekin, kuinka juuri suomalaiset ovat tämän kibbutzin perustaneet 1970-luvun alussa, ollen luomassa yhteistyön siltaa. Suomalaisien uskovien kautta perustettu Jad Hashmona on nykyään messiaanisten juutalaisten hallinnoima ja asuttama.

Anja Suomela -niminen henkilö kertoo kirjassaan ”Villi oksa jalossa puussa”, kuinka Suomesta Karmel-yhdistys on ollut vaikuttamassa Jumalan suunnitelmien etenemisessä. Monet suomalaiset ovat kokeneet kibbutz -vapaehtoistyön Israelinmaalla Karmelin kautta. Jumalan askeleet ovat olleet vahvasti mukana.

Syvännön lisäksi samoihin aikoihin (1940-luku) merkittävä suomalainen parivaljakko auttoi Jeesukseen uskovien juutalaisten ja pakanoiden välisessä yhteistyössä. Aili Havas ja Rauha Moisio Jerusalemin seudulla 1900-luvun puolessa välissä. Monin tavoin he auttoivat Israelin maan vähäosaisia sekä pientä kasvavaa messiaanisten uskovien joukkoa. Jerusalemiin muodostui työkeskus 1940-luvun alussa Aili Havaksen aloitteesta, jossa toimi Suomen Lähetysseura hankki paikan lastenkoti ja hepreankielinen koulu orvoille ja köyhille lapsille. Keskus toimi pitkään näissä tehtävissä ja Suomen Lähetysseura hankki paikan itselleen 1950-luvulla.

Havaksen läheinen työkuuppani Rauha Moisio saapui Palestiinaan v. 1946 (Suomen Lähetysseura) ja näiden kahden uskollisen Herran palvelijan jälkeen Jerusalemin Shalhevet-jah -keskus on saanut pitää sisällään monia suomalaisia lähetystyöntekijöitä. Eritoten syytä mainita Risto Santala, jota messiaaniset juutalaiset suuresti arvostavat.

Kotikaupungistani Oulusta keskuksen työntekijöinä vv. 2000-2009 olivat Mika ja Eeva Pouke. Hyvällä

syllä voikin todeta, että Shalhevet-jah -keskus vaikutti merkittävästi suomalaisten kautta Israelinmaalla. Nykyään toimikeskuksen nimi on Felm -keskus, johtajana toimii oululainen Satu Haapanen.

Kansainvälisesti Jumalan viiri liehuu

Historia tuo esiin monia tunnettuja nimiä, jotka ovat työskennelleet juutalaisten ja pakanoiden yhteydessä aktiivisesti. David Pawson, Steven Lightle, Derek Prince, Jack Hayword, Jay ja Meridel Rawlings, Lance Lambert. Edesmennyt Derek Prince toimi vuosikymmeniä Israelissa ja hänen eräs Israel -aiheinen kirja valottaa syy-yhteyksiä tämän artikkelin aiheeseen. Tässäpä eräs Princen ajatus kirjasta:

”Hän nostaa viirin pakanakansoille ja kokoaa Israelin karkoitettuihin miehet; ja Juudan hajoitetut naiset hän kerää maan neljästä kulmasta.” (Jes. 11:12). Jesaja korostaa uudelleen sitä, että kansan toinen kokoontuminen lähtee liikkeelle maapallon kaikista ääristä - ennustus, jota paluu Babylo-niasta ei lähimainkaan toteuttanut. Tässä yhteydessä profeetta sanoo: ”Hän nostaa viirin pakanakansoille”...On tärkeää ymmärtää, että israelilaisten paluu omaan maahansa meidän aikanamme on viiri, jonka Herran on nostanut pakanakansoille.”

Toisinaan viiri on esiinnostamista julkisesti, yläpuolelle, että se huomataan. Tätä Prince korostaa. Viiri toisaalta haluaa välittää eri-

► tyistä aktiivista sanomaa. Israelin valtion perustaminen v. 1948 on osa tätä viirin nostamista, jota tukee meidän aikoihin saakka voimistunut juutalaisten paluumuutto, alija. Mutta viirin avulla viestitään myös liikettä, aktivoitumista tehtävään. Ylösnostetulla viirillä Jumala korostaa kansoilla, että Hän on liittonsa pitävä Jumala. Israelin kutsun tiedämme, pakanan rooli on olla siinä rinnalla mukana, yhteistyön toisena aktiivisena osapuolena. Roomalaiskirje jatkaa 11. luvussa. Ja jälleen koko maailmaa tarkoittaen, siunaten tukea juutalaisia löytämään Messiaansa ja nähdä tuleva.

”Sillä jos heidän bylkäämisensä on maailmalle sovituksesi, mitä heidän armoihin-ottamisensa on muuta kuin elämä kuolleista.” (Room. 11:15)

Paikkani Jumalan kutsussa

Itse kukin välillä kipuilemme ns. Jumalan kutsun äärellä. Niin itsekin. Mutta seuraava Risto Santalan rohkaiseva toteamus löytyy ”Suomen Lähetysseuran seniorit” nettipalstalta, jossa kutsunsa kipuilevalle hän antaa hyvä ohjeen asian suhteen:

”Meidän kutsumme on kätkeyty niihin vasaraniskuihin, jotka keran kaikkiivat Golgatan kummulta. Kaikki muu kutsumustietoisuus häipuu, kun ihminen pannaan koviille. Mutta kutsumustietoisuus, joka on vasaroitu Jeesuksen täytettyyn työhön, ei horju.”

Risto Santalan kirja ”Pieni astia

▲ Risto Santala.

Pyhässä maassa” kertoo hänen naulanlyöntien kokemuksensa. Santala koki Kerttu -vaimonsa kanssa raskaan menetyksen kutsumuksensa maassa, kun heidän poikansa kuoli Jerusalemissa. Vanhemmille oli kova koulu nähdä oman lapsen kärsivän ja kuolevan, siinä on naulanlyöntejä kerrakseen. Mutta niin Jeesuskin

ristillä otti vastaan nauhat ja kanto taakkamme, rakkauden tähden. Kun me pakanat teemme yhteistyötä Messiaan ruumiin toisen osapuolen kanssa niin siihen sisältyy varmasti välillä naulanlyöntejä, taakkojen kantamista. Jumala sanookin, että voimme tulle Hänen luokseen kaikkien taakkojemme kanssa, Hän

haluaa auttaa. ”Yksi Uusi Ihminen” -asetelma efesolaiskirjeen 2. luvussa ohjaa toimintaan yhteiseksi parhaaksi; ”meillä molemmilla on pääsy yhdessä Hengessä Isän tykö”.

Maanpiirin historian H-hetki tulee

Apostolien teot on merkittävä kirja Jumalan toiminnan luonteesta ja tapahtumien historiallisuudesta. Kirjan alussa kerrotaan niin evankeliumin etenemisen ns. alkulaukaus (Apt. 1:8-9) ja sitten heti kohta perään ns. loppulaukaus (Apt. 1:11). Lyhyeen lukuhetkeen on sisällytetty kaksi tapahtumaa, jotka ihmiskunnan historiassa ovat perin ihmeelliset.

”...vaan kun Pyhä Henki tulee teihin, niin te saatte voiman, ja te tulette olemaan minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Juudeassa ja Samariassa ja aina maan ääriin saakka. Kun hän oli tämän sanonut, kohotettiin hänet ylös heidän nähtensä, ja pilvi vei hänet pois heidän näkyvistään.” (Apt. 1:8-9)

”Tämä Jeesus, joka otettiin teiltä ylös taivaaseen, on tuleva samalla tavalla, kuin näitte hänen taivaaseen menevän.” (Apt. 1:11)

Näiden kahden ihmissilmän näkyvän tapahtuman väliin jää se aikakauden tila, jossa me nyt elämme. Joku siis maan päällä tulee näkemään tuon jälkimmäisenkin hetken, vielä sitä ei ole tapahtunut. Siihen voimme valmistautua, varustaa morsiantea maailman historian merkittävää tapahtumaa varten. Olemme ikäänkuin tarkkaamassa aikaa ja pitäkäämme öljylamppumme täytettyinä.

”Ei voi ylhäällä vuorella oleva kaupunki olla kätkössä; eikä lamppua sytytetä ja panna vakan alle, vaan lampunjalkeaan, ja niin se loistaa kaikille huoneessa oleville.” (Matt. 5:14-15)

Hyvä lukija, sinullekin on varattu öljypuun oksien (juutalaiset-pakanat) yhteystehtävä. Seuraa lähi-alueesi seurakuntien ilmoituksia ja tule rohkeasti mukaan kuulolla, mitä Jumalan käsikirjoittaman elokuvan loppukohtaukset sinulle voivat merkitä. Pääset ehkäpä seuraamaan tapahtumia aitiopaikalta, ja peräti ihkaomin silmin, kuinka taivas on aukenemassa.

◀ Mika Pouke (oik.) tulkkaa huhtikuussa 2023 Oulussa messiaanisen juutalaisen Andrey Teplinsky kokouskiertueella.

LAPIN KUMI OY
AITO RENGASLIIKE

RENGASPALVELUA LÄPI SUOMEN

www.lapinkumi.fi

Funktionaalinen lääkärin vastaanotto
Ostrobotnia Functional

☎ 0500 369 699
juhani.lehtonen@fimnet.fi

Hitsausalihankintaa vaativiin kohteisiin

Teemme mm.

- ajoneuvoyhdistelmien uusia päälirakenteita ja perävaunujen osia
- puutavaranosturin alustat, motojen kuljetuslavetit ym.

Wintersteel Oy
Sakari Yrjölä
Mäyrämäentie 9, 47450 Perheniemi
0400 570 288, sakari.yrjola@wintersteel.inet.fi

JUMALAN ILMASTA LÄMPÖÄ JA VIILEÄÄ KANSALLE

PIA-HEAT TMI PERTTI ANSAKORPI
pertti.ansakorpi@piaheat.fi

lämpöpumppuja ja julistusta

Sopanen!

Onnea etsimässä

Kai se on sisään rakennettu ominaisuus ihmisessä. Se näyttää olevan vahva motiivi, liikkeelle paneva voima. Se syyttää halun ponnistella. Onni. Joskus se on aivan käden ulottuvilla, mutta juuri, kun on samassa siitä otteen, se katoaa kuin kangastus erämaassa.

Tekeekö raha onnelliseksi? Raamattu ei varoita rahasta, vaan rahanhimoista. ”Rahanhimo on kaiken pahan juuri. Rahaa tavoitellessaan monet ovat eksyneet pois uskosta ja lävistäneet itsensä monella tuskalla.” (1.Tim 6:10, Raamattu kansalle) Rahanhimo on kavala kumppani, sillä se on kuin ruoska: vielä vähän enemmän, ehkä se antaa onnen. Jotkut eivät ehdi elämään, koska omaisuuden haaliminen vie ajan ja voiman. Rahanahneus ajaa kaiken muu ohi. Siinä pelissä tuhoutuvat niin terveys kuin ihmisuhteetkin, uskosta puhumattakaan.

Monet yhdistävät onnelliseen elämään myös menestymisen. Mitä korkeammalle uralla etenet, sen onnellisempi olet. Työskentelet sitten maallisessa tai uskonnollisessa yhteisössä. Mutta onko tämä totta? Kokemukset saattavat olla täysin päinvastaisia. Usein tällaista menestystä seuraa hämmentävä yksinäisyyden tunne. Aikaa ei ole muuhun kuin uran rakentamiseen. Ystävät kaikkoavat, perhesuhteet särkyvät. Tämä näkyy myös niin tieteen, taiteen kuin urheilunkin maailmassa.

Seksuaalisen vapautumisen – mitä se sitten tarkoittaakin – piti olla syvä onnellisen elämän lähde. Kun kirkkojen asettamat ahtaat rajat rikottaisiin, todellinen elämä alkaisi. Seksin harrastaminen vapaasti kenen kanssa tahansa, missä tahansa ja miten tahansa antaisi elämään sisällön, josta automaattisesti seuraisi harrastajilleen syvä onni. Vaikka sitä kuinka kohkattiin, näyttää käyneen päinvastoin. Luulenpa, että ihmisten hirvittävän pahoinvoinnin eräs syy saattaakin johtua näiden Jumalan asettamien rajojen tahallista rikkomisesta. Orgioiden jälkeen tyhjyys ja masennus voivat lyödä säälimättömästi. Vanha Eila Pellisen laulu Särkyneen toiveen katu sanoittaa sen hyvin: ”On lainaa ilon sekunnitkin, ne surun tunnein maksetaan.”

Totta kai iloa ja onnea tunnemme monista asioista: ystävistä, perheestä, terveydestä, musiikista, kirjallisuudesta, taiteesta. Mutta todelliseksi elämän onnen pohjiksi niistäkään ei ole. Psalmi 73 kuvaa ihmisten ylpeyttä, korskeutta, pahuutta, kohtuuttomuutta, jollainen elämä johtaa tuhoon. Sitten kirjoittaja Aasaf kääntää katsemme Jumalaan. ”Mutta minun onneni on olla lähellä Jumalaa, minä panen turvani Herraan Jumalaan, kertoakseni kaikista sinun töistäsi.” (Ps 73:28) Ja kun tähän voi vielä lisätä Herramme Jeesuksen lupauksen: ”Rauhan minä jätän teille: minun rauhani - sen minä annan teille. En minä annan teille niin kuin maailma antaa. Älköön teidän sydämenne olko levoton älköönkään pelätkö.” (Joh 13:27, Raamattu kansalle) Siinä se. Pysyvän onnen ja hyvän elämän resepti.

Grilliherkut tirisemään

Kesä ja grillaus kuuluvat erottamattomasti yhteen. Pitkän talvikauden jälkeen molempia odotetaan innolla, sillä suomalaisista on tullut varsinaista grillauskansaa. Grillaamisen rooli jatkaa kasvuaan tänäkin vuonna, joskin talouden tilanne saattaa hieman suitsia sitä.

HKScanin teettämään ja Crowstin toteuttamaan grillaustutkimukseen vastasi 800 henkilöä kesällä 2022. Kyselyn mukaan lähes joka toinen (47 %) grillaa kesällä vähintään kerran viikossa. Ilman grillaamisen iloa ei jää kukaan, sillä kyselyn mukaan ihan jokainen on grillin ääressä vähintään kerran kesässä. 85 prosenttia kertoo grillaavansa saman verran tai enemmän kuin edellisenä kesänä.

Ärsyttävintä grillaamisessa on

kyselyn mukaan grillin ja grillausvälineiden puhdistaminen. HK:n, Kariniemen ja Via Kasvimaan uudet grillivalmiit tuotteet tuovat tähän murheeseen toivottua helpotusta. Makkara on edelleen suosituin grillattava.

Säästäväisen grillaajan ei tarvitse tinkiä herkullisesta ruoasta

Ruoan kallistuminen on tuonut harkitsevaisuutta ruokaostoksiin. Näillä HKScanin vinkeillä voi säästää ruokaostoksilla rahaa ja ruoanlaitossa

energiaa, tinkimättä kuitenkaan herkullisesta grilliruoasta:

- Valitse grilliin edullisempia ruohon osia.

Niiden grillaaminen vie hiukan enemmän aikaa, mutta saat taatusti mehukkaan lopputuloksen. Esimerkkeinä edullisemmista lihoista ovat broilerin koipipalat, koipireisi ja siivet, joiden suosio on kyselyn mukaan kasvanut 45 prosenttia edellisestä kesästä. Edullisempia porsaan lihoja grilliin ovat niska eli kassler, kylki ja ribsit.

– Myös jauheliha on edullisempi

ja mainio raaka-aine grilliherkuille. Itse tehdyt hampurilaiset ovat vakiinnuttaneet paikkansa suomalaisten grilliherkkuna. Hampurilaiset maistuvat koko perheelle ja niiden väsäily on hauskaa puuhaa, kertoo HKScanin Suomen markkinointijohtaja Mikko Järvinen.

- Hyödynnä tarjouksia.

Tarjoukset toimivat usein myös inspiraationa uusien tuotteiden kokeilulle. HKScanin kyselyyn vastanneista 49 prosenttia kertoi hyödyntävänsä tarjouksia aiempaa enemmän. Tarjoustuotteet ovat usein myös niitä kesägrillaajien suosikkituotteita, kuten esimerkiksi broilerin ja porsaan fileepihvit.

- Pidä grilli puhtaana ja osta helppoja ja onnistumisvarmoja grilliherkkuja.

Puolet kyselyyn vastanneista kertoi grillin puhdistamisen olevan vastenmielistä. Koska likaisessa grillissä ruoka voi palaa helpommin, on puhdas grilli myös oiva keino säästää rahaa. Mikään ei harmita niin paljon, kun palanut tai muuten pilalle mennyt ruoka.

– Tämän pulman olemme ratkaisseet uusilla grillivalmiilla tuotteilla, jotka helpottavat kesäkokkien grillipuhdistuspiinaa. Uudet HK ja Kariniemen grillivalmiit lihat sekä Via Kasvimaan grillivalmiit kasvikset on pakattu valmiiksi foliovuokiin,

▲ Grillattua kassleria tomaattikastikkeessa – ei kun herkuttelemaan!

▲ Mikko Järvinen muistuttaa, että hyvä asia grillauksessa on se, talven suppeasta arjen ruokavaliokosta kesällä grillauksen myötä perheiden ruokavalko laajenee ja tulee uusia vaihtoehtoja pöytään.

▲ Kape Aihinen huomauttaa, että grillin pitää olla kuuma – se on grillaamista, eikä hauduttamista! – Grilli kannattaa puhdistaa aina ennen grillaamista ja myös heti grillaamisen jälkeen – ei siis syömisestä jälkeen tai saunan jälkeen, vaan heti!

joista otetaan vain kalvo päältä pois, ja vuoka laitetaan grilliin. Näin vältetään grillin likaantumista. Lihat ja kasvikset voi myös nostaa tarjolle samassa vuoassa, kertoo Järvinen.

- Suunnittele perheen ruokalistat ja ruokaostokset hyvin.

Silloin ei tule tehtyä turhia hankintoja ja hutiostoksia. Hyvä suunnittelu vähentää myös ruokahävikkiä ja säästää rahaa. Joka kymmenes kyselyyn vastanneista kertoi ostavansa kalliimpien hintojen vuoksi aiempaa vähemmän, mutta laadukkaampia grillattavia tuotteita.

- Valmista koko ateria grillissä.

Hyödynnä grillin lämpö koko aterian valmistamiseen, jolloin säästyy energiaa. Esimerkiksi hiiligrillissä samalla hiilloksella kypsyy mainiosasti makkarat, lihat, kasvikset ja jopa jälkiruoka.

– Usein hiillos on parhaimmillaan silloin, kun kaikki istuvat jo ruokapöydässä, muistuttaa Järvinen.

- Palauta mieleen grillaamisen perussäännöt ja lue pakkausten ohjeet huolellisesti.

35 prosentin mielestä grillauksen oikean keston määrittäminen tuottaa päänvaivaa. Joka neljäs kokee vaikeaksi arvioida, milloin grillattava ruoka on kypsää. Jotta grillistä voi nostaa kesäiseen ruokapöytään

aina onnistuneita herkkuja, kannattaa lukea huolellisesti pakkauksissa olevat grillausohjeet. Grilliin soveltuva lihalämpömittari on grillaajan tärkeä apulainen, jolla varmistetaan lihan oikea kypsäys. Muista myös aina kääristä grillatut lihat folioon vetäytymään ennen tarjoilua.

- Tee itse.

Grillaamisen suosion kasvun myötä, meistä suomalaisista on tullut entistä taitavampia grillaajia. Noin joka viides (19 %) ei koe grillaamiseen liittyvän mitään haasteita. Itse grillattu ruoka koetaan jopa gourmet-ruoaksi ja kyselyn vapaissa vastauksissa todettiin, että ”osaan grillata parempaa ruokaa kuin ravintolassa”. Tekemällä ruokaa itse,

voi säästää myös sievoisen summan rahaa.

Makkara on edelleen suosituin grillattava

Kun grillit kuumenevat, sujahtaa sinne useimmin grillimakkara. Grillimakkaroista lihaisimmat makkarat, kuten esimerkiksi HK Maakarit -sarjan makkarat tai HK Kabanossi, ovat pitäneet ykköspaikkaa (64 % grillaajista). Lähes yhtä suosittuja ovat niin sanotut perusgrillimakkarat, kuten HK Camping (60 % grillaajista). Tänä vuonna grilliruoissa maistuvat klassiset Amerikan maust. HK Maakarit grillimakkara on mausteisen tulinen Texasin Joe, joka on maus-

tettu paprikalla, chilillä, sipulilla ja oreganolla. Kariniemen makkara-utuus on siipikastikkeiden suosikkimaku Buffalo. Kabanossiutuudet ovat perinteinen Amerikan maku Ranch ja klassikkomaku Krakova.

– Perusgrillimakkaroiden suosio kasvaa niiden edullisemmän hintatason vuoksi. Nostalgia- ja monipuolistunut makkara-utuus perusgrillimakkaroista artesaanimakkaroihin kasvattavat makkaran roolia grillissä, arvelee Järvinen.

Grillaaminen on enemmän kuin ruoanlaittoa

Grillaaminen on hauskaa ja sosiaalista yhdessä tekemistä. Grillauksen suosio on kasvanut vuosi vuodelta ja yhä useampi omistaa oman grillin. Kyselyyn vastanneista 85 prosenttia kertoi grillaavansa yhtä paljon tai enemmän, kuin edellisenä kesänä. Grillaamiseen halutaan käyttää aikaa ja monelle se on tärkeää kesätekemistä.

– Grillaaminen on suomalaisille enemmän kuin ruoanlaittoa. Se on tapa viettää aikaa yhdessä, tapa nauttia kesästä ja ulkoilmasta. Grillaaminen laajentaa perheiden ruokalistoja ja tuo niihin vaihtelua, kertoo Järvinen.

Grillitrendit 2023

Kaasugrillien suosio näkyy Suomessa edelleen varsin vahvana, varsinkin keskihintaisten ja siitä ylöspäin hinnoiteltujen grillien osuus on jo muutaman vuoden ollut kasvussa.

Tärkein osa-alue on se, että grileissa on paljon lisävarusteita. On erilaisia pannuja, wokkipannuja, paistinpannuja, pizzakiviä yms.

– Mustang Sapphire on ensimmäinen grillimallisto, johon on upotettu rengaspoltin grillin sisään. Jos paistellaan esimerkiksi wokkipannulla, lämpö on tasaisesti pannun ympärillä, kertoo Mustangin tuotepäällikkö Sami Sinisalo Tammer Brands Oy:stä.

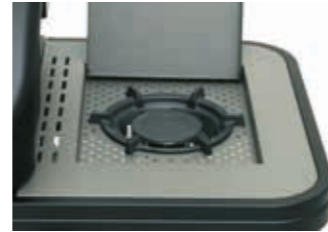
Saphiren peruspolttimet ovat u-muotoisia, jolloin saadaan lämpö myös grillin etualalle, mikä perinteisessä kaasugrillissä on hieman viileää aluetta. Multigrill-ritilä puolestaan mahdollistaa useiden lisäosien käytön grillissä.

Hiiligrillaus ja erityisesti kamado-grillinen valinta grillausmuodoksi näkyy Sinisalon mukaan kaudella 2023 erittäin voimakkaasti. Varsinkin barbeque-grillauksen läpilyönnissä kamado-grilleilla on ollut merkittävä rooli. Niiden ainutlaatuinen kyky varastoida lämpöä helpottaa isojen lihakappaleiden – siis niiden tosimiesten lempiherkkujen – kypsentämistä matalissa lämmöissä pitkän ajan verran. Tarvittaessa saadaan nostettua lämmöt ylös ja paistettua pihvit hyvinkin nopeasti. Kamadogrilli toimii myös erinomaisena pizzauunina.

– Mustang Kamado -grilleissa on laadukas Mullite-niminen keraaminen savi, jossa lämmönkesto on jopa 1000 °C saakka. Keraamisen saven pinta on käsitelty siten, että kosteus ei pääse sen sisään, selvittää

Mustang Sapphire on ensimmäinen grillimallisto, johon on upotettu rengaspoltin grillin sisään. Saphiren peruspolttimet ovat u-muotoisia, jolloin saadaan lämpö myös grillin etualalle, mikä perinteisessä kaasugrillissä on hieman viileää aluetta.

Sami Sinisalo.

Avotulella grillaaminen tarkoittaa, että liha on kypsennetty pitkään ja hitaasti hiiloksen päällä tai nopeasti leikkien päällä. Tänä päivänä kaupista löytyvien erikoisleikkei-

den valmistukseen avotuligrillaus sopiikin erinomaisesti.

Mustangin mallistosta löytyy Patagonia-grilli, jossa voidaan tehdä hiillos grillihiilellä, briketeillä tai ihan polttopuilla. Grillausritilän korkeutta pystytään säätämään te-

hokkaasti sen mukaan, minkälaista lihanosaa sinne on laitettu kypsytään.

– Puuhaloilla tehty hiillos ja sen liekit lisäävät argentiinalaisen grillauksen kokemuksen ja ruoanlaiton aitous, huomauttaa Sinisalo.

Hiiligrillaus ja erityisesti kamado-grillinen valinta grillausmuodoksi näkyy kaudella 2023 erittäin voimakkaasti. Varsinkin barbeque-grillauksen läpilyönnissä kamado-grilleilla on ollut merkittävä rooli. Niiden ainutlaatuinen kyky varastoida lämpöä helpottaa isojen lihakappaleiden kypsentämistä matalissa lämmöissä pitkän ajan verran.

Ulkogrilli Malibun erikoisuutena on laserleikattu Mustang-logo, jonka läpi liekit loimuavat pimeässä illalla. – Tämähän on mitä parhainta terapiaa, istua avotulella ja nauttia lämmöstä ja liekeistä, tokaisee tuotepäällikkö Sami Sinisalo.

Patagonia-grillillä valmistuu suussasulavaa possuakin.

Yksi kaudella 2023 voimakkaasti jatkuva trendi on kotona valmistetut pizzat. Kaupoissa on jo nyt varsin laaja valikoima erilaisia kaasulla tai puulla käytettäviä pizzauuneja. Sinisalo arvioi uunien myynnin taantuvan, mutta erilaisten pizzan valmistukseen tarkoitettujen tarvikkeiden myynti kasvaa.

Mustang on tuonut markkinoille uuden puukäyttöisen, jo kamado-

grillistä tutusta keraamisesta Mullite-savesta valmistetun pizzauunin, Mustang Domen.

– Puilla tehdään hiillos valmiiksi ja kuunnetaan pizzauuni, jonka jälkeen siirretään hiillos uuniin toiseen reunaan ja voidaan paistaa pizza suoraan keraamisen pizzauunin pohjalla. Halutessaan voi tietenkin lisätä sinne pizzakiven, selvittää tuotepäällikkö Sami Sinisalo.

Ferney Nieto operoi Boliviassa ympäröivissä maissa

Eero Ketola

Bolivian vaikeakulkuisilla rajaseuduilla liikkuvat huumeet, alkoholi, aseet ja ihmiskaupan uhrit. Alueella liikkuu myös Ferney Nieto ja hänen lähetysskoulunsa oppilaat. – Lapset ovat etusijalla. Järjestämme leirejä ja opetamme välttämään ympäristön vaarat.

Ferney Nieto ja hänen lähetysskoulunsa oppilaat järjestävät lasten evankelioivia leirejä kahdeksassa Etelä-Amerikan maassa. Kolmen vuoden aikana leireillä on ollut tuhansia lapsia.

– Tutustuin Salossa marraskuus-

sa 2018 Kari Haloseen. Hän kertoi Siperiasta alkaneesta ja sieltä useihin muihin maihin edenneestä työstään lasten keskuudessa. Sytyin välittömästi asialle. Kari oli auttamassa ja tukemassa meitä ja opettamassa leiriohjaajia. Lähetysskoulun oppilaat ovat innostuneita ja työ jatkuu menestyksellisesti, kertoo Nieto.

Ferney Nieto osallistui tammi-

kuussa Dubaissa konferenssiin, johon oli kutsuttu 150 pastoria eri puolilta maailmaa. Suurin osa saapui Aasiasta, Afrikasta ja Etelä-Amerikasta. Kokoonntumisen teemana oli uusien seurakuntien perustaminen. Pastorit kertoivat innokkaasti toiminnastaan ja kuinka kotikokouksista on kasvanut asteittain paikallisia seurakuntia. Varsinkin Filippiineillä kotikokoukset ovat johtaneet

voimakkaaseen seurakuntakasvuun.

Assemblies of God- helluntaikirkon pastori ja lähetysohjaaja Ferney Nieto pysyi konferenssissa hieman syrjäkylällä, kunnes joku tuli kysymään häneltä: ”Mitä sinä teet?” Ferney vastasi: ”Järjestän ei kristittyjen perheiden lapsille leirejä. Lapset pyytävät vanhempiaan kuulemaan Jumalan sanaa ja uusia seurakuntia perustetaan. Pastorit

© Ferney Nieto/leirityötiimi

◀ Kolumbiassa syntynyt Ferney Nieto vieraili helmikuussa Suomessa.

vastasivat innostuneina: ”Tämä on mielenkiintoista. Emme ole edes ajatelleet tällaista.”

– Minulle tuli runsaasti kutsuja saapua kertomaan leirityöstä eri puolille maailmaa.

Lähetysskoulun, jota Ferney Nieto johtaa sijaitsee Santa Cruzin kaupungissa, Boliviassa. Nieto perusti lähetysskoulun noin 25 vuotta sitten.

– Koulumme valmentaa, koulut-

Evankelioiva kärki kuitenkin puuttuu

Lähetysskoulun kestää kolme vuotta.

– Osa ajasta on käytännön harjoittelua. Lähettämme tiimejä alueille, joissa ei ole seurakuntia. He aloittavat työn järjestämällä lasten leirejä. Lapsista pitää työ aloittaa. Lapset muuttavat vilpittömällä ja aidolla uskollaan perheiden elämän.

Koskettavia kohtaamisia lasten kanssa.

– Perussa, leirin jälkeen lapsi halusi minua sanoen: ”Kiitos, että teit minut onnelliseksi”. Panamassa, Costa Rican rajaseudulla Ngäbe-Bugle- alkuperäiskansan värikkäi-

© Ferney Nieto/leirityötiimi

▲ Iloisia leiriläisiä. Ferney Nieto vasemmalla.

ta ja lähettää. Kohtaamiseni Karin kanssa muutti näkymme radikaalisti. Keskitymme nyt työhön lasten keskuudessa. Oppilaat ovat ottaneet haasteet erinomaisesti vastaan. He suunnittelevat ja järjestävät evankelioivia lasten leirejä. Useat leireistä ovat vaikeakulkuisten yhteyksien päässä Bolivian rajanaapurivaltioissa, kuten Chilessä, Perussa ja Paraguayissa. Raja-alueilla on kaikenlaista trafiikkia. Ihmisiä ja huumeita salakuljetetaan. Nuoria tuhoaa alkoholi ja huumeet. Varsinkin Boliviassa ongelmana ovat teiniraskaudet. Me haluamme pelastaa lapset.

Leirejä on ollut myös esimerkiksi Panamassa, aivan Costa Rican rajalla. – Evankeliset seurakunnat kasvavat alueilla edelleen, tosin tasaisemmin kuin muutamina viime vuosina. Seurakunnissa toimii pyhäkouluja, mutta lapsityö on suunnattu lähes pääasiassa uskovien kotien lapsille. ”Tämä riittää meille” -ovat useat pastorit vastanneet minulle. Katolisella kirkolla on lapsi- ja nuorisotyötä, joihin sisältyy leiritoimintaa.

◀ Lapsia viidakkoleireillä. Toisinaan lapset kävelivät yli kahdeksan tuntia päästäkseen osallistumaan leirielämään.

VAASAN RAKENNUSKORJAUS
OY / AB
VASA BYGGNADSREPARATION
Vöyrinkatu - Vörögatan 13, 65100 VAASA - VASA

Softatalo AIDA Oy

HALUATKO SÄÄSTÄÄ ENERGIAA?

Säästetään kaukolämpöä, maakaasua, öljyä ja käyttövedtä kiinteistöissä.
Globaalisti ainutlaatuiset ja varmat järjestelmät toteuttavat n. 10-30 % säästöjä nopeassa takaisinmaksuajassa.

OTA YHTEYS, NIIN TEEMME TARJOUKSEN !

petri.aalto@aida-energy.com
www.aida-energy.com

Hietalahti ja Pojat Oy

BETONIELEMENTIT

Teollisuushallit Maatalousrakennukset Talonrakentaminen

Betonielementit maatalouteen, teollisuuteen ja asumiseen

Hietalahti ja Pojat Oy on perheyritys, joka myy, suunnittelee, valmistaa, kuljettaa ja asentaa laadukkaita betonielementtejä.

Hietalahdentie 46, 69510 Hälsäpuu
puh. 06 860 5000 - kph@hietalahti.fi
www.hietalahtiijapojat.fi

Kyberturvallisuuden uhkataso pysynyt kohonneena – kohdistettujen hyökkäysten määrä noussut

Suomalaisiin organisaatioihin kohdistuu nyt jatkuvasti kasvava kiinnostusta. Kyberhyökkäysten luonne on muuttunut. Erityisesti kohdistettujen kyberhyökkäysten määrä, joissa kohdeorganisaatio on tarkkaan valittu, on kasvanut. Tapausmäärän kasvusta huolimatta Traficom ja Suojelupoliisi pitävät yhteiskuntaa lamauttavaa kyberhyökkäystä epätodennäköisenä.

Traficomin Kyberturvallisuuskeskuksen saamien tietoturvapoikkeamia koskevien ilmoitusten määrä on kasvanut vuodelta. Osaltaan kasvuun on vaikuttanut se, että kiinnostus ja tietoisuus kyberturvallisuuteen on kasvanut, mutta kasvun takana on myös Suomeen kohdennettuja kybervaikuttamisyhtiöitä.

Myös Venäjän Suomeen kohdistamaa kybertoimintaa on havaittu enemmän, sillä Venäjän on ollut pakko suunnata tiedusteluun verkkoon henkilötiedustelun vaikeutumisen vuoksi.

– Valtiollisilla toimijoilla on verkossa toimiessaan perusriskillisiä enemmän kokeneita toimijoita, resursseja ja työkaluja, kertoo Suojelupoliisin päällikkö Antti Peltari.

Tiedonvaihdon merkitys on korostunut

Määräkin tärkeämpää on tarkastella, minkälaisia vaikutuksia kyberhyökkäyksillä on huoltovarmuuden ja yhteiskunnan kokonaisurvallisuuden kannalta.

Traficomin Kyberturvallisuuskeskus tuottaa koko yhteiskuntaa koskevaa kansallista kyberturvallisuuden tilannekuvaa. Tietoja analysoimalla voidaan tarkastella, minkälaisia vaikutuksia häiriöillä on ollut, ja miten kyberturvallisuuden tilanne on kehittynyt pitkällä aikavälillä.

– Suomeen kohdistuu joka päivä monen tasoisia kyberuhkia palvelunestohyökkäyksistä eritasoisin kyberrikollisten tietomurtojen ja kiristyshaittaohjelmien levittämisen yrityksiin. Laaja-alainen yhteistyö on välttämätöntä. Uhkatason noususta on tullut nyt pysyvää. Teemtorjuntatoimia aktiivisesti hyvässä yhteistyössä muiden viranomaisten, yritysten ja erityisesti huoltovarmuuskriittisten toimijoiden kanssa, jotta kyberhyökkäyksiltä vältyttäisiin, sanoo Traficomin pääjohtaja Kirsi Karlamaa.

Hyökkäyksen toimintatavat ovat muuttuneet

Viime kuukausina valtionhallinto

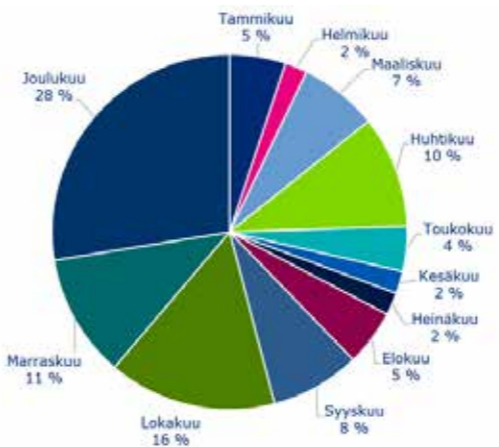
ja huoltovarmuuskriittiset toimijat ovat olleet entistä useammin kyberhyökkäysten kohteena. Muutos vuosiin 2021 ja 2022 näkyy esimerkiksi siinä, että nykyään kiristyshaittaohjelmia vaikuttaa kohdistuvan yhteen ennalta valittuun kohteeseen entistä useammin. Lisäksi kuluneena vuonna on nähty entistä enemmän haktivismia, jonka tavoitteena on ottaa kantaa yhteiskunnallisiin asioihin.

Viranomaisten ja huoltovarmuuskriittisten toimijoiden laaja-alainen, pitkäaikainen yhteistyö varautumisessa antaa kuitenkin hyvät lähtökohdat olla askeleen edellä kybersuojautumisessa. Suojautumistyö ei ole koskaan valmista.

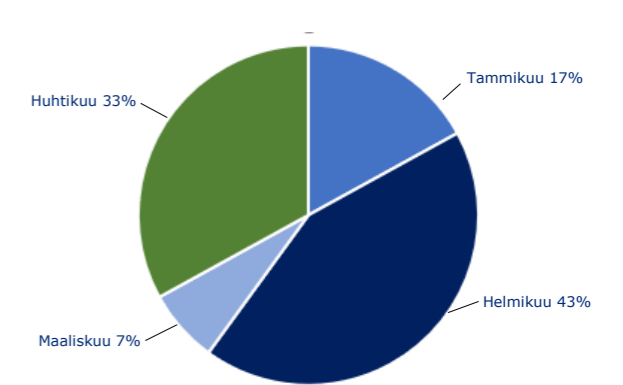
– Tietoturvatyötä tehdään tänään ja nyt, ei silloin, kun jotain epätoivottavaa on jo tapahtunut. Hyvä yhteistyö eri toimijoiden kesken on tässä työssä avainasemassa, painottaa Suojelupoliisin Peltari.

Poliittiset tapahtumat vaikuttivat palvelunestohyökkäyksiin: Nato-jäsenyys näkyi huhtikuussa 2023

Ilmoitetut palvelunestohyökkäykset Suomessa vuonna 2022

Ilmoitetut palvelunestohyökkäykset Suomessa vuonna 2023

TRAFICOM

21.4.2023

7

▲ Suomen NATO-jäsenyys on selvästi aktivoitunut kyberhyökkäjiä.

▼ Esimerkki, kuinka vilkasta kyberhäirinnän puolella on ollut 1.3.2022–1.5.2023 välillä.

Kyberuhkataso pysyy kohonneena vuoden 2023 alussa

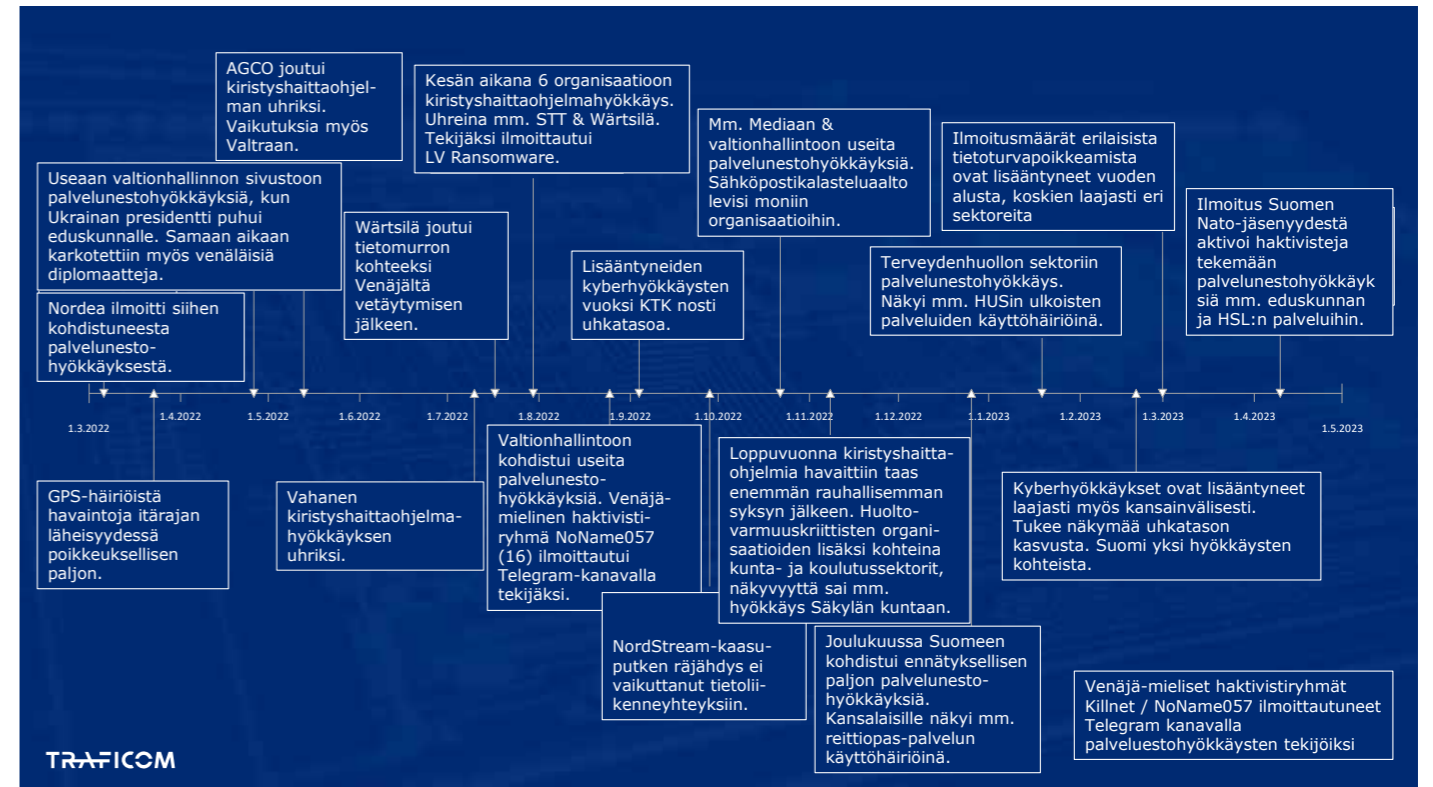
- ▶ Kansainvälinen toimintaympäristö muuttunut
- ▶ Kyberhyökkäysten vaikutukset lisääntyneet niin Suomessa, Pohjoismaissa kuin Euroopassakin
- ▶ Hyökkäykset ovat entistä kohdennetumpia
- ▶ Kohteena huoltovarmuuskriittiset toimijat ja valtiohallinto
- ▶ Palvelunestohyökkäysten lisääntyminen
- ▶ Muutos haktivismissa

21.4.2023

8

TRAFICOM

TRAFICOM

Kimmo Janas

Vuonna 1975 USA:ssa perustettu Christian Motorcyclists Association (CMA) rantautui Suomeen vuonna 2010, ja tällä hetkellä Suomessa on jäseniä viitisenkymmentä. Kouvolan jaosto juhli uusien tallitilojensa avajaisia 5.6. Kuusankoskella.

Aurinkoiseen suvi-iltaan oli saapunut nelisenkymmentä motoristia, niin Kouvolan jaoston jäseniä lähialueilta kuin vieraita Jyväskylästä ja pääkaupunkiseudultakin.

Rinnalla kulkien

CMA-Kouvolan presidentti Aki Iilo kertoo haaveilleensa jo pikkupoikana moposta, mutta se ei ollut silloin taloudellisesti mahdollista.

Uskovassa perheessä kasvanut Aki kertoo kompuroineensa kolmikymppisenä niin omassa kuin uskonelämässäänkin.

– Mutta onneksi tarjoutui mahdollisuus tehdä parannusta ja mennä polvilleen, sillä omin voimin se ei onnistunut, Aki muistelee.

Pikkuhiljaa asiat alkoivat kor-

▶ Juhlakansa kokoontui vielä yhteiskouvan aurinkoisessa suvi-illassa.

CMA-Kouvola sai uuden kodin

▲ CMA-Kouvolan presidentti Aki Iilo vaimonsa Kirsi Pienimäki-Iilon kainalossa.

▲ Ja kuten kalustosta huomaa, kyseessä ei ollut mikään mopopoikien tapaaminen.

jaantua, ja hän pääsi opiskelemaan sairaanhoitajaksi. Tänä päivänä Aki on työskennellyt 25 vuotta psykiatrisella osastolla. Ja mikä parasta, Jumala johdatti hänelle myös vaimon. Ja viimein tuli taloudellisesti mahdolliseksi hankkia se kauan kaivattu moottoripyöräkin.

– Koin jollakin tavalla, että haluan palvella. Ja se tuli hyvin voimakkaasti, että Aki, sä voit palvella Jumalaa tuon moottoripyörän kautta. Ja sitä tässä on sitten viety eteenpäin.

Aki ja hänen vaimonsa Kirsi kävivät puolen vuoden CMA-koulutuksen, ja kuusi vuotta sitten heidät

siunattiin CMA:n jäseniksi.

– Uskon, että tänäkin iltana kaikki täällä eivät ole vielä uskosta osallisia ja heitä haluamme johdattaa oikeaan suuntaan. Meillä on jäseniä, joiden rinnalla olemme saaneet kulkea jo vuosia, ja heidän uskonsa on vahvistunut samalla.

▲ Uudet viihtyisät kahviotilat tarjoavat mahdollisuuden yhdessäoloon.

Uskollinen kuolemaan asti

Kouvolasta kotoisin oleva Matti Tuppurainen kertoo Aki Iilon huokutelleen häntä muutaman vuoden

▲ Matti Tuppurainen (vas.) vaihtoi kokemuksiaan Heikki Kompan kanssa.

ajan mukaan CMA-toimintaan Kouvolan helluntaiseurakunnan kokouksissa.

– Lopulta annoin periksi, ja täytyy sanoa, että tämä on ollut sellainen Ylhäältä johdettu asia.

▲ Timo ja Sinikka Pönkkö olivat tulleet Hämeenkoskelta – autolla tällä kertaa.

Tällä hetkellä Matilla itsellään ei ole moottoripyörää, koska myi sen pois ”pitkän kamppailun jälkeen”. Hän on tällä hetkellä toinen Kouvolan One Way seurakunnan vetäjästä, ja vapaa-aika jakautuu näiden kahden hengellisen – toisiaan tukevan – toiminnan välillä.

– Maanantai-illat meillä CMA:ssa ovat hengellisiä iltoja, joissa luetaan Sanaa ja rukoillaan. Vanhalla tallilla on koettu monia mahtavia taivashetkiä ja uskon täällä uusissa tiloissakin Pyhän Hengen laskeutuvan voimakkaasti kerholaisten ylle.

Matin kertoman mukaan ihmeiltäkään ei olla vältytty, vaan maanantai-illoissa on myös parantunut sairaita.

– Voin rehellisesti sanoa, että olen uskollinen kuolemaani asti tässä CMA-kerhossa. Tämä porukka on niin rakas. CMA:n piirissä on löytynyt sellainen ystävyys, jota ei maailmasta löydy, ainoastaan uskovien keskuudesta.

Ilo sydämessä

Hämeenkoskelta tapahtumaan tullut Timo Pönkkö kertoo ajaneensa moottoripyörällä yli 300 000 kilometriä, eli kokemusta on kertynyt. Gospel Riders -kerhossa hän kertoo olleensa 25 vuotta, kunnes päätti siirtyä CMA:n riveihin vuonna 2019.

– Minulle huomautettiin kaksi kertaa, ettei siellä saa puhua upotuskasteesta, joka minulle taas Lammin helluntaiseurakunnan jäsenenä oli vastoin Raamatun sanaa.

Timo kertoo olleensa uskossa ja raittina 33 vuotta. Niin alkoholin kuin tupakankin himot otettiin kerralla pois.

▲ CMA-Kouvolan uudessa tallissa on mahdollista järjestää isompia kokoontumisia.

▲ CMA-Kouvolan kappalainen Esa Vihavainen siunasi toimitilat ja voiteli ovenpielet öljyllä.

– Silloin sain pysyvän rauhan ja todellisen ilon sydämeeni, mitä tämä maailma ei tarjoa.

Timo muistelee Jumalan kutsuneen häntä jo useamman kerran,

ensimmäisen kerran jo 13-14-vuotiaana, mutta vasta kolmas kerta toden sanoi 32-vuotiaana.

– Enkä hetkeäkään ole katunut, Timo naurahtaa.

▲ CMA Finlandin kansallinen presidentti Matti Natri (oik.) siunasi nuoren motoristi Elijan.

TOSIMIES
Euroopan vanhin kristillinen miestenlehti
– miesten asialla jo vuodesta 2001 lähtien

6 numeroa
vuodessa
vain 40 euroa!

Tilaa ilmainen näyttenumero!
www.tosimies-lehti.fi

**ESPOON
SÄHKÖASENNUS OY**

Klaus Salminen 0400 314 120
klaus.salminen@espoonsahkoasennus.fi

**Lohja700 Race
-Tapahtuma**

Lauantaina 19.8.2023 klo 10-16

Tapahtuma on tarkoitettu kaikille lohjalaisille moottoriajoneuvoista ja niiden parissa harrastamisesta kiinnostuneille.

Kirkkokentällä ajetaan sinne varta vasten tehdyllä kartingradalla. Paikalla on esillä erilaisia ajoneuvoja ja kulkuvälineitä menneiltä ajoilta sekä tästä päivästä, mutta katse luodaan myös tulevaisuuden teknologiaan ja liikkumiseen. Tapahtumapaikkoina ovat kirkkokenttä, Laurentius-talo pihaluokseineen sekä Lohjan museo lähiympäristöineen.

Tapahtumassa on vahvasti esillä nuorten turvallinen moottoriharrastaminen, unohtamatta lasten turvallista liikkumista liikennemaailmassa.

Taisto Soini
050 5189055
TAISTO.SOINI@LOHJA.FI

Raimo Peräkyliä
040 5463321
RAIMO.PERAKYLA@RPOY.FI

© Rural Explorer/Unsplash

© Rural Explorer/Unsplash

Jussi Kosola

Tätä kirjoittaas kevät on vaihtumas kesäksi, vetehen piirretty viiva millä näitä kahta jakaas, ne kun kulukoo limittäään.
Kyllähän muuttolinnut taas sellaista upiaa konserttia pitäävät, niitä kuunnelles voi vaan hymyillen py-sähtyä kattomahan puun oksalla visertäjää: Nuan piäni, lapsen nyrkin kokoonen, silti niin kantava ja upia ääni. Sitte kun niitä tälläkin tontilla on usiaa lajia, niin voi mikä konsertti; ei äänentoistolaitteeta eikä harkkojakaan niiren oo tarvinnu pitää ja kaikkien äänet sopii yhtehen.

Parasta aikaa tuamekki kukkii, tuas pihalammikon rannas on yks niin upias kunnos ja isoo. Syksyysin se purottaa lehtensä lampehen, mikä toki harmittaa, ku vesi ei siitä ainakaan parane. Jos se ei kertavaures kukoostaasi niin komian valakoosena, olisin sen jo vuosia sitte kaatanu polttopuiksi.
Tua puu on yhrellaanen saarna ollu mulle: Kun kerran vuares niin upia näky, jotenka se saa olla siinä erelleenkin.

Mitenkähän se sitte on omalla kohorallani, tuatanko mä ympäristöhöni eres kerran vuares jotakin hyvää?
Meistä kun jokahinen jättää jäläkensä maan päälle, niin mikähen salro tuloo omalla kohorallani olemahan kun tilinpäätös maalliselta keikalta kerran tuloo etehe? Sen ny valamihiksi tiärän, että ei täs kerskaamistaoo, vajavaa-seksi astiaksi, joskus jopa tyhyjäksi täs itteni tunnistan ja joka aamu sitä huakaasoo ylähäppäin: Annathan mul-le Hengen herelmiä, varielethan lähimmääsiä multa ja mua ittiäkin multa itteltäni.
Siinä sitte toivoo ettei käysi niinku entiselle jalakapalloilijalle, jonka poika kysyy: Isä,mitä varte sä paat aina käreit ristihä ennen peliä? No sitä varte ku rukoolen,että saisin pelattua hyvän pelin. Siihen poika tekijäkokysy-myksen: Miksei sulle sitte vastata?

Oon tullu miättineheksi,että kysyyköhän/ihimettelököhän joku, että mitä varte äijä päättää tämän tekstin aina samalla kaavalla...
Seliitys on yksinkertaanen: Hyvä Paimen jätti ne 99 ja lähti ettimähän sitä yhtä karonnutta lammasta.
Vakiolukijat tälle julukaasulle, näin oon ymmärtämäs; ainakin suurimmaksi osaksi tuntoovat Jeesuksen henki-lökohtaasena Herrana ja Vapahtajana, mutta... Mikäli tämä tuatos löytääkin satunnaasen lukijan, elämäntilantehes mihinä hyvänsä, sellaaen lähimmääsen, joka ei vielä oo Jeesuksen oma, joku kenties sairasvuatehella tiimalasin viimmeesten murujen olles laskeutumas, saa siinä vielä tilaasuuren ryhymittyä Taivastialle, kääntymällä ainuan iankaikkisuussialumma pelastavan Jumalan Poijan pualehen: Jeesus Kristus, minä uskon, että oot munkin syntini so-vittanu Golgatan keskimmäessä ristillä. Anna mun syntini anteeksi ja tuu mun syrämmeni Herraksi ja Vapahtajaksi.

HARVESTERIT TOSIMIEHILLE

KETO FORST XTREME V2

Tulossa 360°-rotaattorilla!

**KETO FORST W,
XTREME V2 ja ECO**

Ensiharvennukseen ja energiapuun tekoon.

Keto Harvesters
www.kone-ketonen.fi

Kone-Ketonen Oy
puh. 020 734 4640
keto-harvesters@kone-ketonen.fi

Pohojammaan kautta...

Automuseomies Keijo Hirvonen – poika, josta ei pitänyt tulla mitään

Päivi ja Tapio Piironen

Keijo Hirvosen perustama Myllyn Vanhat Autot on Suomen suurin yksityinen automuseo. Se on ollut osa Liperin Ylämyllyn yritysmaisemaa vuodesta 1999 lähtien.

Jo ensimmäisenä näyttelykesänään museossa oli esillä 60 vanhaa autoa ja useat sadat vierailijat kävivät tutustumassa näyttelyyn.

Siitä ajasta museota on laajennettu jo useaan otteeseen, ja tällä hetkellä näyttelytilaa on lähes 5000 m². Autojakin on noin 400, joista museossa nähtävillä yli 250. Alanharrastajat ja muut kiinnostuneet ovat löytäneet tiensä Itä-Suomen ”susirajalle”. Suomen ajoneuvomuseoksi Myllyn Vanhat Autot valittiin vuonna 2017. Pitkäaikaiselle puurtamiselle tuli näin ansaittua huomiota, joka näkyy myös kävijämäärässä.

Mutta mistä kaikki alkoi?

Keijo Hirvonen, tutuille ”Keke”, on paljasjalkainen liperiläinen, joka kävi koulunsa Härkinvaaralla. Opettaja Hulda Törmänen oli epäillyt, ettei tästä pojasta tulisi mitään eikä hän pääsisi mihinkään, vilkas kun oli, samoin alkoi epäillä jo isäkin.

Kun Keijo pääsi opiskelemaan ammattikouluun kirvesmieheksi, loksahdivat opettajan leuat sepposen selälleen: sellaista hän ei olisi uskonut mitenkään mahdolliseksi. Timpurina Keijo ehtikin työskennellä jonkin aikaa, mm. S.A. Terwon rakennuksilla Joensuussa ja lähikunnissa, kunnes autoala tempaisi mukaansa.

► Ford Junior 1936. Ensimmäinen Keken entisöimä auto.

◀ Tämä oli lähtötilanne. Työtuntien määrää voi vain arvata.

Tarina menee jotenkin tähän tapaan. Keijon ensimmäinen oma, uutena ostettu auto Fiat 600 joutui kolariin. Peltien oikomistyöt onnistuivat niin hyvin – samoin kuin velipojan tekemä korjausmaalaukset – että kokemuksesta rohkaistuneina veljekset päättivät aloittaa kolariautojen oston ja korjaamisen vuonna 1968. Niinpä Keijo ja Veli Hirvonen perustivat Liperiin automaalaamon. Sille oli kysyntää.

Kiinnostus museoautoihin heräsi hieman yllättäen Yhteishyvälehdessä olleen autojutun ansiosta vuonna 1969. Lehdessä esiteltiin kolilainen taksiautoilija Benjamin Ruuskanen, joka harrasti vanhojen autojen rakentamista. Keijo ajoi Kollille paikan päälle tapaamaan jutussa haastateltua Ruuskasta ja katsomaan omin silmin lehdessä esiteltyä, entisöityä iso Buickia, vuosimallia 1929. Kiinnostus vanhoihin autoihin roihahti liekkiin välittömästi.

Ensimmäisiä omia museoautoai-
hioita oli mm. Ford Junior, vuosi-

▼ Kaunottaret rivissä.

mallia 1936. 1970-luvun taitteessa Keken tiloihin alkoi kertyä entisöitäviä autoja jonoksi asti. Autoja maalattiin siinä ohessa myös Ruuskaselle. Vuonna 1978 Liperiin perustettiin oma Pohjois-Karjalan Automobiili-kerho ry ja Wanha Automuseo, jossa iso osa Keijon autoista oli esillä. Tila kävi kuitenkin lopulta ahtaaksi, joten kirvesmiehen taidoista oli hyötyä automuseoalallakin.

Nappikauppiaan Volvo

Autoihin liittyviä mielenkiintoisia tarinoita, joita Kekellä riittäisi kerrottavaksi lähes loputtomiin. Eräänkin kerran, 1970-luvun lopussa, löytyi erään vihjeen perusteella Polvijärveltä Volvo-merkinen kuorma-auto, vuosimallia 1929, metsään hylätynä ja pahoin metsittyneenä: paksu ja puita kasvoi jo rungon läpi. Tuli halu pelastaa aarre talteen. Niinpä piti lähteä moottorisahakoupoille, jotta puunrungot saatiin ensin nurin. Entisöinti alkoi, vaan kun osia ei meinannut löytyä millään. Auton historiakin selvisi lopulta. Eräs ”nappikauppias” Allinen oli kierrellyt aikoinaan polkupyörällä talosta taloon kauppaamassa kankaita ja ompelutarvikkeita ja oli lopulta, rikastumisen toivossa, hankkinut itselleen ►

► Helsingistä kyseisen kuorma-auton helpottamaan myyntityötä. Koska nappikauppa ei ollut kuitenkaan varsinainen rahasampo, jäi Volvo myöhemmin polttoainesyöppönä hylättyä metsään. Aikaa tämän aarteen entisöinnissä vierähti kokonaista 11 vuotta. Siihen aikaan ei ollut vielä syntynyt verkostoitumista alanharrastajiin, kuten nyt. Joku tietää aina jonkun, joka tietää jonkun, ja asia järjestyy.

Innostus tarttunut lähipiiriin

Autoinnostus ei ole purrut pelkästään isään. Mika-poika aloitti auton kunnostustyöt leluautoista isänsä jalanjälkeä seuraten ja teki peltitöitä jo ”heti kun oppi kävelemään ja vasara pysyi kädessä”. Mika rakensikin ensimmäistä autoaan jo alle 8-vuotiaana. Kun poika osasi sen verran lukea, että sai tavattua Karjalaisen lehti-ilmoituksesta ”Minin olevan myytävänä” Lieksassa, niin se piti saada, ja se käytiin hakemassa samana päivänä. Samainen Mika Hirvonen on ollut automuseon toimitusjohtajana sen perustamisesta alkaen. Jo silloin on nähty kauas. Myös Miia-tytär on jenkkiautoharrastaja, kuinkas muuten. Ei ole siis omena kauas puusta pudonnut. Ke-

ken aito innostus ei ole voinut olla tarttumatta lähipiiriin.

Rautaan ei voi rakastua

Automuseoon alkoi pikkuhiljaa kertyä erilaisten moottoriajoneuvojen lisäksi muitakin museoesineitä, kuten vanhoja radioita, puhelimia sekä mm. 1940-1970 -lukujen kättilövarusteita, joista vaimo Marja-Leena on tehnyt osaston. Hänen tätinsä oli toiminut kättilönä, ja sitä kautta esillä oleva kättilövarustejäämistö oli

saatu noukittua talteen hävitysuhan alta. Kysymme, onko hoitoalan väki löytänyt tiensä museolle?

– On löytänyt. Kättilöitä on käynyt katsomassa näyttelyä.

Ennen vanhaan autojen saanti Suomessa oli tarkoin säännösteltyä, ja tarjolla oli lähinnä vain itäautoja kuten Ladaa, Trabantia, Pobedaa ja Wartburgia, sekä letukoita eli vanhoja jenkkiautoja. Kun Helsingissä järjestettiin Olympialaiset vuonna 1952, haluttiin samalla näyttää koko maailmalle, etteivät suomalaiset ole

▲ Harvinaisuus Suomessa.

Venäjänsä vallan alla, mikä selittänee, miksi Suomesta löytyy useita vuoden 52 -mallisia länsiautoja. Vasta 1960-luvulla tuonti vapautui, ja Englannista saatiin tuoda maahan kaivattuja länsimerkkejä, kuten Vauxhall, Rover, Ford ja Jaguar.

Kysymykseen mikähän mahtaisi olla miehen oma suosikkiauto tai

▼ Hylätyn Volvon uusi elämä.

▲ Hyväntuulinen automuseomies myhäilee aarteensa vieressä.

automerkki, on vastaus vähän yllättäväkin.

– Sellaista ei ole, koska rautaan ei voi rakastua! Kun jotakin autoa tekee pitkään, niin kyllä siitä kaveri tulee.

Palkitsevinta työssä onkin ollut itse autojen laitto.

– Se on terapiaa, muut asiat jäävät taka-alalle, kun pääsee talliin. Bonuksena on tullut myös iso määrä uusia tuttavuuksia.

Museoautoharrastus on avannut ovet myös useaan elokuvaan, joista Arto Halosen Prinsessa oli ensimmäinen. Markku Pölösen Oma maassa Keijo ajaa autoa. Tälläkin hetkellä on uusi elokuvaprojekti tekeillä. Myös mainoskuvauksia on tehty.

Yhteys on olemassa

Vaikka elämässä on riittänyt monenlaisia haasteita ja koettelemuksia, eivät ne ole miestä lannistaneet vaan elämänilo on säilynyt. Pilke löytyy vieläkin silmäkulmasta, vaikka ikää alkaa olla jo kypsän aikuisen miehen verran. Hyväntuulisuus ja kiitollinen elämänsenene eivät jää kävijöiltä huomaamatta. Lillukanvarsiin ei ole takerruttu, ja naurunremakka täyttääkin usein koko haastattelutilan elämän eri vaiheita muistellessa.

► Punainen Jaguar.

Koska Tosimies-lehti on kristillinen miestenlehti, niin tiedustelemme mikä mahtaa olla Keijon ajatus hengellisistä asioista, ja olivatko ne tuttuja lapsuudenkodissa?

– Hengelliset asiat olivat tuttuja. Muistan isäni kiroilleen vain keran, hän ei juonut eikä polttanut. Lapsuudessa pidettiin kyläseuroja, joissa mm. Helluntaiherätyksen evankelistat Helmi ja Johannes Kapanen puhuivat. Seurat olivat aina suuri tapahtuma. Myös radiosta piti kuunnella sunnuntaisin jumalanpalvelukset. Eikä pyhäkoulukaan ollut vieras. Pyhäpäivät oli rauhoitettu työnteolta.

Lapsuudessa kylvetty sanan siemen näyttää tehneen tehtävänsä, sillä sivulauseesta käy ilmi ”yhteyden olevan olemassa”. Sieltä lienee tullut kiitollinen elämänsenene, halu auttaa vähäosaisia ja tehdä hyvää toisille.

Haastattelun lopuksi käymme vielä kiertämässä automuseota ja katselemassa joitakin kulkuneuvoja, joihin liittyy jokin erityinen muisto tai tarina. Jää sellainen tunne, että on saanut olla hetken aikaa osa jotakin suurempaa. Ja ilman Keikeähän tätä elämäntyötä ei olisi.

KUVAUKSET
(kaikki mahdolliset teollisuudesta hautajaisiin) yli 30v kokemuksella.

KASSATALON kuvapörssi
HYVINKÄÄ

PUH. (019) 439 470
WWW.KPFOTO.FI

HH
JARI HYTTI

ASIANAJOTOIMISTO

Keskustori 1, 33100 Tampere
puh.03-2730145, fax. 03-2730140,
E-mail: hytti@jarihytti.fi, Web: www.jarihytti.fi

NB SEINÄ

BETONIELEMENTTEJÄ
www.nb-seina.fi

Otan pienet päikkärit, ennen kuin jatkan Tosimies -lehden lukemista...

Tilaa oma lehtesi netissä
www.tosimies-lehti.fi

Usko todeksi

Kimmo Janas

Tuomas Kidron syntyi uskovaan perheeseen, ja kristilliset arvot olivat vahvasti esillä jokapäiväisessä elämässä. Luterilaisen seurakunnan tilaisuuksissa Tuomas kävi joka toinen viikko ja osallistui myös pyhäkoulutoimintaan.

Espoolainen Tuomas Kidron kertoo uskon olleen läsnä seurakunnassa ja iltarukouksessa.

– Minulla oli sellainen lapsenkaltainen usko, että Jumala on olemassa. Muistan kokeneeni rauhaa sunnuntaihartauksissa, mutta jotenkin tuntui, että en kyennyt näkemään Jumalan todellisuutta. Uskon vahvasti, että Jumala varjeli ja oli läsnä koko lapsuuden, vaikkon sitä itse ymmärtänytään. Jos joku kysyi, olenko uskossa, vastasin olevani, Tuomas muistelee.

Hän kertoo, että näin jälkeenpäin ajateltuna jotenkin vain tuntui, että hänen ja Jumalan välissä oli näkymä-

tön verho. Se vain oli, eikä ajatuskasiteetti oikein edes käsittänyt tai pystynyt ymmärtämään, että voisi olla jotain enemmän.

Kipinää syttyy

Kun Tuomas oli 18-19 -vuotias, eräs tuttava vei hänet Turun Vapaaseurakunnan nuorteniltaan, joka kosketti syvällisesti. Siitä hän sai kipinän etsiä Espoosta vastaavanlaista vapaaseurakuntaa, joka löytyikin Leppävaarasta.

– Aloin käydä siellä järjestetyissä tilaisuuksissa. Oli vaan kova halu mennä niihin kokouksiin. Joku veti selvästi puoleensa – ja näin jälkeenpäin ajatellen se oli tietenkin Jumala, joka veti. Kävin kokouksissa vuoden verran, mutta mitään ihmeellistä ei tapahtunut.

Täytettyään 20 Tuomas lähti suorittamaan asevelvollisuuttaan, mutta sairastuttuaan vakavasti joutui keskeyttämään asepalveluksen ja palaamaan kotiin. Puolisen vuotta hän vietti pääasiassa sängyssä eikä tullut lähteneeksi mihinkään.

– Silloin sain isäni kaverilta T.L. Osbornen kirjan ”Sairaat paranevat”, jota aloin lukea. Oli lähes käsittämätöntä, miten ihmisiä oli parantunut Osbornen rukoiltua heidän puolestaan. Kirjassa oli Sanan paikkoja, kuten mm. ”usko ilman tekoja on kuollut” tai ”usko on luja

luottamus siihen, mitä toivotaan, ojentautuminen sen mukaan, mikä ei näy”.

Siitä syttyi kipinä, ja Tuomas alkoi ottaa uskonaskelia. Hän alkoi kävellä sekä juosta, ja näin pikkuhiljaa alkoi saada elämänsä takaisin. Tauti kuitenkin vaikutti vielä niin, että olo oli varsin heikko. Nyt kuitenkin tuntui, että oli jotain mihin pystyi tarttumaan, jotain joka vei eteenpäin.

Radikaalia kasvua

– Hyvä ystäväni Pete vei minut Helsingin Saalem-seurakuntaan. Siellä oli pienryhmä, jossa puolestani rukoiltiin. Silloin koin ensimmäisen kerran, kuinka Jumalan voima meni lävitseni ja tuntui, että se oli viimeinen niitti sairaudelleni. Se synnytti minussa halun käydä Saalemin nuortenilloissa ja myöhemmin myös muissa vapaiden suuntien kokouksissa.

Noihin aikoihin Tuomas kuuli uskonkasteesta ja totesi kuten Jeesuksenkin aikaan, että ensin uskottiin ja sen jälkeen kastettiin.

– Tunsin, että minuun oli syttynyt usko siihen, että Jumala on olemassa, ja minä haluan seurata Jeesusta. Niinpä kävin kasteella, jonka jälkeen uskoni ja hengellinen kasvuni lähti radikaalisti kasvamaan. Kai sitä voisi sanoa, että hengelliset silmät avautuivat. ”Mutta luonnollinen ihminen

▲ Jumalaa tekee jatkuvasti uutta, myös meidän elämässämme vaikkamme sitä aina tunnistaisikaan, näin keväisin sen huomaa varsinkin luonnon kautta.

ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on; sillä se on hänelle hullutus, eikä hän voi sitä ymmärtää, koska se on tutkisteltava hengellisesti” – 1 Kor 2:14. Noihin aikoihin koin, että sain ensimmäiset armolahjat.

Tuomas rupesi palvelemaan seurakunnassa aktiivisesti, puhumaan ja juontamaan nuorteniltoja, toimimaan rukouspalvelussa jne.

– Tuntui, että Pyhä Henki opetti minulle enemmän armolahjoista ja miten ne toimivat.

Tuomas kertoo, että hänellä oli silloin lapsenkaltainen usko eli aina kun koki, että tuli sopiva tilanne, hän jakoi uskostaan tai rukoili jonkun puolesta. Hän sai myös monesti nähdä, kuinka Jumala teki ihmeitä.

Jumalan äänen kuuleminen

Jossain vaiheessa, kun Jumala opetti Tuomakselle armolahjoista, mukaan tuli myös profetaalisuus ja Jumalan äänen kuuleminen. Moni saattaa ajatella, että se on sellainen aihealue, joka on vain harvoille ja valituille, mutta oikeasti se on Jumalan lupaus jokaiselle uskovalle, että ”minun lampaani kuulevat minun ääneni”.

Tuomas kannustaa ja huomauttaa: – Joskus Jumala puhuu todella selkeästi, mutta me saatamme epäillä, että kyseessä ovat omat ajatuksemme. Monelle Jumala puhuu Raamatun eli sanansa kautta, on toki myös monia muita tapoja. Kysy muilta, miten he kuulevat Pyhän Hengen äänen. Eli rohkeasti vain opettelemaan Jumalan äänen kuulemista.

Löydä oma paikkasi

Tuomas näkee, että seurakuntayhteys sekä yhteys muihin uskoviin on ns. ”elinehto”. Juuri uskoon tulleen ympärillä on äärimmäisen tärkeää olla muita uskovia ihmisiä. On hyvä, kun seurakunnassa on erilaista toimintaa ja mukana oman ikäistä porukkaa, joilla on samanlaisia kysymyksiä mielessään.

– Olen todella kiitollinen, että ympärilläni oli sellaisia ihmisiä, jotka elivät sitä uskoa todeksi ja olivat aktiivisia Jumalan kutsun täyttämiseksi.

Tärkeää olisi, että jokainen löytäisi sen oman paikkansa, jossa pääsee vaikuttamaan ja elämään uskoaan todeksi. Monesti elämme uskoa todeksi vain seurakunnassa. Se on hyvä, mutta Tuomas ei usko, että se on tarkoitettu ainoastaan sinne. Jeesus toimi julkisilla paikoilla; ihmeet ja merkit seurasivat häntä. Sama on myös meille! (Markus 16:17-18)

Jeesushan sanoi, että menkää ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni. Tapahtui se sitten missä tahansa, sillä ei ole väliä.

– Jeesus haluaa näkyä, ehkä siksi siisteimmät ihmeet, jotka olen nähnyt, ovat tapahtuneet juuri julkisilla paikoilla, siellä missä ihmisiä on. Hän haluaa tulla nähtyksi meidän kauttamme, jotta muut voivat tulla myös osalliseksi siitä mitä meillä on.

Sakkokierroksille

– Ihmisille, jotka ovat olleet pitkään uskossa – kuten minä – voi tulla ajanjaksoja, kun tuntuu, että mikään ei mene eteenpäin tai asiat rullaavat olla tekijöitä, jotka vaikuttavat meihin tietämättämme. Siellä voi olla anteeksiantamattomuutta, kovettumista ja katkeruutta, varsinkin kun asiat eivät menneet niin kuin niiden

▶ Evankeliointia Viron kaduilla. Jumala paransi hetkessä pojan vioittuneen janteen ja hän pystyi liikuttamaan sormiaan taas normaalisti.

olisi pitänyt mennä. Voi myös olla, että Jumala on jo puhunut jostain, mutta emme ole ojentautuneet sen mukaan ja ottaneet esimerkiksi uskon hyppä.

Tuomaksen kertoman mukaan jossain vaiheessa tuntui, että elävä usko alkoi jäädä taka-alalle. Vaikka tietty rukous ja Sanan luku säilyivät, elävä usko arkipäiväistyi.

– Silloin piti pysähtyä ja arvioida uudelleen, mitä Jumala haluaa minun tekevän nyt, ja missä sydämeni on nyt suhteessa Häneen. Jokaisen olisi syytä tarkistaa oma jumalasuhteensa aika ajoin, missä oma suhde Jumalaan on ollut kahden viimeisen vuoden aikana – tai vaikka vuoden aikana, Tuomas kannustaa.

– Uskon, että monilla, jotka ovat olleet pitkään uskossa, on saattanut muodostua elämän varrella sellaista omaa teologiaa. Eli kun Jumalan Sana sanoo jotakin, ihmiset laittavat siihen perään ”mutta, kun mulle on käynyt näin”. Nämä omat selitykset tahtovat mennä Jumalan Sanan edelle, emmekä enää ojentaudu sen mukaan, mitä Sana sanoo. Tämä saattaa johtaa elämässämme kompromisseihin sekä siihen, että vaellamme tunteiden ja tilanteiden mukaan.

Hän on kokenut vahvasti, että oli alkanut unohtaa joitain Raamatun totuuksia ja näin antanut valheille tilaa elämässään.

– Silloin pitää palata Sanan ääreen ja tarkistaa, mitä siellä oikeasti sanotaan, ja lähdetään toimimaan sen mukaan, olivatpa ne aikaisemmat tai nykyiset olosuhteet mitä tahansa. Se on hyvä tapa saada muutosta aikaan elämässämme.

Paljon on kirjoitettu kirjoja siitä, miksi jotain ei tapahdu, vaikka Sana niin sanoo. Tuomas väittääkin, että uskovat kävelisivät uskon voimassa, jos he oikeasti uskoisivat sen, mitä Sanassa sanotaan. Julistaisivat totuutta omaan elämäänsä, eivätkä kuolemaa. Mielen uudistamisessa pitää olla kärsivällinen, koska se vie aikaa.

– Eli laitetaan Raamatun Sana ensimmäiseksi ja vasta sitten omat mielipiteet ja ajatukset. Ei laiteta kokemuksia Raamatun Sanan edelle. Toki voit, ja todeta myöhemmin, miksi asiat ovat edelleen samoin. Kyllä meidän teot näyttävät sen, mihin uskomme, nimimerkillä kokemusta on niin hyvässä kuin huonossa.

Hän myöntää itse sortuneensa tähän monta kertaa ja saaneensa huomata, että omat tunteet ja fiilikset voivat olla todella harhaanvieviä. Useasti on saanut tehdä sakkokierroksen, kun huomaa olleensa väärässä.

Siksi onkin hyvä käydä seurakunnan tilaisuuksissa ja kuunnella saarnoja. On myös hyvä, että ympärillä

on palavia uskovia, jotka näkevät ns. kuolleita kulumia.

– Siksi myös Jeesus puhuu lapsenkaltaisuudesta. Olemme Jumalan lapsia ja teemme jokainen joskus virheitä, mutta Taivaan Isä hyvänä kasvattajana aina nostaa meidät uudestaan ja ohjaa oikeaan suuntaan, mikäli otamme sen vastaan, Tuomas muistuttaa.

Koskaan ei ole liian myöhäistä

Kun asioista tulee arkea, ja elämä vaan tapahtuu. Saatamme joskus herätä siihen, että elämä on mennyt joitain vuosia eteenpäin, ja se vanha palo alkaa sammua. Missä on se ensirakkaus, jota koki Jumalaa kohtaan joitain vuosia sitten (Ilm. 2:4).

Käymme elämässämme läpi erilaisia prosesseja, jotka ovat välttämättömiä, että pääsemme kehittymään ja etenemään uskossamme. Jumala on luvannut viedä meissä aloittamansa hyvän työn päätökseen. Joskus pyörimme samassa paikassa, koska emme ole valmiita käymään jotain aihealuetta läpi, joskus emme vain näe, mikä näitä jarruttaa, siksi tarvitsemme muita.

– Vaikka olisi mennyt 10, 20, 30 vuotta, koskaan ei ole liian myöhäistä uudistua uskossamme ja suunnata katse Jeesukseen ja startata se ensirakkaus uudelleen.

Jaakobin kirjeessä luvussa 4 ja keussa 6 kerrotaan, että ”Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyryille hän antaa armon” se puhuttelee paljon. Se on monen meidän kompastuskivi ja este hengelliselle kasvulle. Sitä on monen tasoista. Jos tuntuu, että on jotenkin ihan jumissa oman uskonsa suhteen, rukoile rehellinen rukous: ”Pyhä henki, auta minua avaamaan matkan varrella tulleet solmut, näytä jos minulla on anteeksi antamattomuutta”, tai mitä koet että sanoman pitää. Tämän jälkeen kannattaa hakeutua muiden uskovien keskuuteen, käydä hengellisissä tapahtumissa ja seurakunnassa, lukea sanaa, mitä vain joka aktivoi. Jumala on uskollinen, Tuomas hymyilee ja hymähtää.

– Mutta hei, jos et vielä tunne Jeesusta, tai koko uskon juttu tuntuu kaukaiselta, anna Hänelle mahdollisuus näyttää se. Sano ääneen omin sanoin, esim: ”Näytä Jeesus mulle kuka olet. Avaa mun silmät näkemään ja auta mua tunnistamaan, kun näytät jotain.” Yksinkertaista. Jännittävää.

Kiteellä Kesälahdessa toimii seurakunnan rukouspiiri, johon saimme keväällä kutsun paikallisilta vastuunkantajilta. Toni Sinitaivas, Marko Hagert ja Raikku kertovat kohdaltaan, miten Jeesus oli muuttanut heidän elämänsä ”pimeydestä Valoon”.

Miehet kertoivat kosketta-
vasti muutoksesta kun-
kin elämässä. He myös
lauoivat Jeesuksen vaikutuksesta
elämässään.

Todistimme myös Taisto Boll-
strömin kanssa, miten Jumala on
vaikuttanut omassa elämässämme.
Kerroimme myös useista rukous-
vastauksista, joissa tuli esille, kuinka
suuri on Jumalan vaikutus elämäs-
sämme.

Ei uskosta paineita

39-vuotias Toni Sinitaivas asuu
neljän alaikäisen tyttärensä kanssa
Kesälahdella. Nuorin on 4-vuoti-
as ja vanhin 12-vuotias. Alkoholi
ja lääkkeetkin olivat nuorempina
kuvioissa, joka johti usein erilaisiin
rikkeisiin ja jopa pariin vankilatuo-
mioon.

Herra on kuitenkin varjellut kaik-
kein pahimmista asioista. Hän on
kutsunut useammankin kerran elä-
män varrella, mutta Tonin oma usko
ei ole kantanut pidemmälle eikä ole
lähtenyt tuottamaan hedelmää.
Mutta miksi ei? Jälkeenpäin hän
on ymmärtänyt tehneensä uskosta
taakan, eikä kestänyt paineen alla.

Runsas viisi vuotta sitten hän
kertoo olleensa taas maailman teil-
lä, kun tuli vaikea tilanne, ja parin
viikon kuluttua iski vielä keuhko-
veritulppakin. Sukulaiset ja tuttavat
soittelivat sairaalaan ja rukoilivat
hänen puolestaan.

► Toni Sinitaivas muistuttaa, että mei-
dän pitäisi omassa elämässämme laittaa
sivuun sellaisia asioita, joiden tiedämme
olevan Jumalan mielen vastaisia.
– Jumala on kyllä aina armollinen, vaikka
me emme sitä olisikaan.

– He kysyivät, olinko valmis ot-
tamaan Jeesuksen vastaan. En ollut
kuitenkaan silloin vielä valmis. Sai-
raalasta päästyään hän kiersi vielä
parin kuukauden lenkin maailmalla,
mutta paluu matkalla omassa autos-
saan sai antaa elämänsä Herralle.
– Enää en ota uskosta paineita,
vaan annan sen mennä omalla pai-
nollaan, Toni huomauttaa.

Päätöksen tehtyään vanha kaveri-
porukka jäi, ja alkoholin käyttö kat-
kesi kuin seinään. Tietenkin myös
kaikki rikokset jäivät pois.

Puolitoista vuotta sitten tuli Ton-
nin elämään taas todella vaikea ti-
lanne, kun vaimo lähti ja jätti lapset
Tonille.

– Pähkäilin siinä Jumalalle, että
mitä pitäisi tehdä. Sanoin, että tee

elämälleni mitä haluat, käytä tah-
tomallasi tavalla. Siitä lähti prosessi
liikkeelle, tuskien taival. Koetin pi-
tää lapsistani huolta oman tuskani
keskellä. Herra lähti opettamaan mi-
nua aivan perusasioista, kuten kodin
järjestys ja perheenpäänä oleminen.

Käännä tieltäsi

Marko Hagert kertoo käyneensä
kovan tien tähän päivään.

– Olen viettänyt 12-13 vuotta
muurien sisällä ja siellä sain oppia
tuntumaan Jeesuksen Kristuksen,
eikä sen jälkeen ole tarvinnut niitä
ovia avata.

Etsikkoaika alkoi oman kodin
käytävällä, jossa hän kuuli korvis-
saan äänen ”Marko, käännä tieltäsi!”

– Katselin ympärilläni, että kuka
puhuu. Katsoin vaimoani, miten
hän reagoi. Jollain tavalla tiesin sen
olevan Jumala, joka puhui. Mutta
kielsin sen itseltäni, koska vaimo
ei reagoinut mitenkään eli hän ei
kuullut sitä. Ajattelin sekoilevani
taas huumepäissäni, vaikka tiesin
sydämessäni, miten asia oli.

Mihin tahansa hän menikin, siellä
järjestettiin hengellisiä kokouksia.

– Ajattelin mielessäni, että eivätkö
nämä uskovaiset jätä minua rauhaan,
enkä mennyt kokouksiin.

Sitten Marko sai pitkän tuomion,
6 vuotta 6 kuukautta. Vankilassa hän
alkoi ajatella, että elämän täytyy
muuttua, täytyy olla jotain enem-
män kuin tämä nykyinen.

Lopulta hän alkoi rukoilla apua
vieroitusoireisiinsa.

– Jos Jumala olet olemassa, tee

se minulle niin selväksi, etten voi
sitä ikinä epäillä. Rukoilin varmaan
runsaan kuukauden, ja sitten Jumala
kohtasi minut.

Kun Marko vapautui vankilasta,
hän ajoi elämänsä ensimmäisen
ajokortin. Hän kävi raviohjastaja-
koulun, opiskeli vähän kengitystä,
opiskeli myös linja-autokuskiksi,
sitten kuorma-autokuskiksi ja sen
jälkeen rekkakuskiksi, ja ajoipa vielä
trukkikortinkin.

– Sillä tavalla Jumala on vienyt.
Ei pysty edes vertaamaan siihen elä-
mään, jota elin aikaisemmin.

Hän kertoo saaneensa nähdä, että
kun hän on tehnyt parannuksen, su-
kupolvien kiroukset ja mustalaissu-
kujen taakat eivät enää jatku hänen
lastensa kohdalla. Heillä on ihan
normaali elämä, vaikka kaikki eivät
ole vielä tehneet uskonratkaisua.

Nouse ja rukoile

32-vuotias Raikku kertoo olleensa
useita vuosia sidoksissa huumeisiin,
lääkkeisiin, alkoholiin ja mitä nyt
sai juotua. Mutta Herra on asetel-
lut miehen elämän palapelin palasia
kohdilleen. Raikku pääsi irti riippu-
vuuksistaan, ja nyt Herran on lähte-
nyt tekemään työtä hänen kanssaan.

– Minä en löytänyt Jeesusta vaan
Hän löysi minut. Olin saanut koske-
tuksia hengelliseen elämään jo nuo-
rena, ja muistan huutaneeni Hänen
puoleensa vaikeuksissa. Herra lähes-
tyi minua ja sain olla Pyhän Hengen
läsnäolossa. Rukouksen henki valtasi

► – Sitä mitä Jumala on meille luvannut kehottaessaan ot-
tamaan kitaramme ja lähtemään tähän työhön, on käymässä
toteen elämässämme. Se on niin iso kiitosaihe, että ei sitä oikein
osaa selittääkään, toteaa Marko Hagert.

ja se rukous oli kiitosta ja muita ih-
misiä siunaavaa. Mutta en ottanut
silloin kutsua vastaan, ja sain näh-
dä omilla silmilläni, kuinka Herra
näytti taivaallisia sotajoukkoja pilvi-
en päällä. Sitten Herra kävi luonani
yöllä ja sanoi kaksi kertaa: ”Nouse
ja rukoile”. Mietin, että nousisinko,
mutta en sitten jaksanut nousta.

Herra veti kuitenkin ihmeellisel-
lä tavalla Raikkua puoleensa ja kalja
ym. alkoivat maistua pahalle ja tuli
huono olo. Useampi vuosi meni kui-
tenkin huumeiden kanssa leikkiessä,
mutta sitten hän sai psyykkisen vam-
man päähänsä.

– Mieleen nousi monia kertoja,
että tapa itsesi. Lääkkeillä sain olon
paranemaan, mutta sitten jäin kouk-
kuun niihin lääkkeisiin. Elämä oli
koko ajan hengellä leikkimistä.

Kerran Raikku istui kotona lää-
ketokkurassa, mutta ei löytänyt mis-
tään lisää lääkkeitä.

– Silloin Herra vuodatti Pyhän
Hengen kautta synnintunnon. Niin
sain saunan pukuhuoneessa polvis-
tua ja soittaa uskovaisten sisarille ja
veljille, jotka rukoilivat synninpääs-
tön.

Taivaan Isän rakkaus löytyi

Taisto Bollström on syntynyt ja kas-
vanut Leppävirralla.

– Muistan, kuinka äiti aina kehoti
meitä siunaamaan itseemme, me
olimme sellaisia hieman rasavillejä
poikia. Ihmettelin, etteihän kukaan

► – Herra on antanut myös musikaalisuuden lahjan, osaan
soittaa kitaraa, haitaria, kosketinsoitimia. Enkä tarvitse edes
nuotteja, Herra on antanut nuottikorvan, kertoo Raikku.

ihminen voi itseään siunata.

Hän muistaa rukoilleensa 13-14
-vuotiaana, ennen uskoontuloaan:
”Taivaan Isä, jos sä kuulet mun ru-
kouksen ja olet olemassa, anna mun
isäni elää niin kauan, että pystyn
huolehtimaan itsestäni”.

Taiston isä ei ollut sairastellut
pahemmin, mutta keuhkoissa oli

► Omalla kohdallaan Taisto Bollström
rukoilee, että voisi jatkossakin olla Juma-
lan käytössä ihmisten hyväksi.
– Jumala on selvästi avannut ovia Itä-Suo-
men suunnalla, ja meidän tehtävämme on
olla Jumalan suuna ja kätenä, että ihmiset
saisivat voimakkaamman luottamuksen ja
rakkauden kautta toimia yhdessä.

kuitenkin jonkin verran nestettä. Isä
kuoli yllättäen Kuopion Keskussai-
raalassa vuonna 1979 akuuttiin sy-
dänlihaskuolioon.

Siitä alkoi Taiston oma taivallus,
ja hän muutti sukulaisten luo asu-
maan.

– Uskon asioista en paljoa tien-
nyt, joku joskus todisti minulle,
mutta eihän ne villin pojan mieleen
jääneet. Mutta Jumala rekisteröi
kaiken.

Saunan lauteilla vuonna 1981
(4.7.) hän sanoi: ”Jeesus jos olet ole-
massa, tule mun sydämeen ja auta
mun elämässä.” Sen jälkeen hän liit-
tyi paikalliseen seurakuntaan ja kävi
kasteella.

Orpopojalle oli valtava asia löy-
tää Taivaan Isän rakkaus ja Jeesuksen
lämpö ja rakkaus.

– Siitä asti olen pyrkinyt pysy-
mään tällä taivastiellä. En minä
mitään pahempia asioita ollut teh-
nyt, mutta 15-vuotiaalle pojalle
tuli kuitenkin synnintunto, Taisto
muistelee.

Puruveden Lohikuningas järjestetään Kesälahdella 40. kerran 1. – 2.7.2023. Kilpailu on Suomen suurin ja vanhin soutu-uistelukisa, lohikuninkuudesta kilpailee vuosittain noin 150 venekuntaa.

Juhlavuoden kisaan odotetaan osallistujia neljässä lähtöpaikassa Puruveden rannoilla; Ruokkeella, Kievarin lahdelta, Mäntyranassa ja Karjalan Lomakylässä.

Suurimman lohikalan kalastajalle on luvassa 5000 euron rahapalkinto. Kilpailun viehätysvoimaa osallistujien keskuudessa lisää tieto siitä, että kilpailussa ei ole koskaan ollut ennakkosuosikkeja. Voittokala voi iskeä kenen tahansa vieheeseen. Toisinaan kuninkuus on irronnut kilon lohella, mutta joskus on tarvittu yli seitsemän kilon vonkale. Kilpailussa aloittelijat ovat täysin samalla viivala ammattilaisten kanssa.

Kilpailun lähtölaukaus ammutaan lauantaina klo 14.00. Kilpai-

Suomen suurin soutu-uistelukilpailu Kesälahdella

luaikaa on 24 tuntia. Kilpailijoille on järjestetty rantautumispaikkoja rannoille ja saariin taukoja varten. Koko Kesälahden pitäjä on mukana rakentamassa perinteistä tapahtumaa, jolla samalla toivotaan kesävieraat ja matkailijat lämpimästi tervetulleiksi. Kiteen kaupunki on pääyhteistyökumppanina tapahtuman tukijana.

Lohikuningas kilpailun kanssa samaan aikaan kisa-alueella on perinteiset Muikkumarkkinat, jossa markkinatunnelmaa elävöittävät

paikalliset lähiherkut, käsityöt, antiikkiaarteet ja tietyt maakunnan herkulliset kalatuotteet. Lohi- ja muikkusoppa porisevat tapahtumatorilla molempina päivinä. Tapahumarikas viikonloppu huipentuu sunnuntain iltapäivällä tapahtuvaan palkintojen jakoon.

Kilpailussa on kolme sarjaa: Suurin lohikala, suurin lohisaalis, suurin saalis muut kalat, ja lisäksi joukkuekisa. Joukkueen voi muodostaa 2–3 venekuntaa.

Puruveden Lohikuningas 2023 tittelin ja 5.000 € rahapalkinnon

voittaa se venekunta, joka saa suurimman lohikalan. Sarjavoittajat ja parhaiten sijoittuvat saavat reiluja palkintoja, ja koko kisan palkintojen yhteisarvo on 9 800 €.

Ennakoilmoittautumiset 29.6. asti 65 € ja sen jälkeen jälki-ilmoittautuminen rannassa 85 €/venekunta. Joukkuemaksu on ennakko- tai rannassa 50 €.

Kilpailu- ja tapahtumatiedot ovat sivuilla www.karjalankalamiehet.fi

KAIKKI MITÄ TARVITSET PYÖRÄILYYN

CHEBICI
chebici.fi | 09 286 559 | Vanha yhdistie 2 | 04430 Järvenpää

KARTTULAN APTEEKKI

Kissakuusentie 2
p. (017) 383 1130
ma-pe 9-18, la 9-14

TERVON APTEEKKI

Urheilutie 2
p. (017) 387 2168
ma-pe 8.30-16.30

KRISTILLINEN MIESTENLEHTI
TOSIMIES
www.tosimies-lehti.fi

AUTOMUSEO
MYLLYN VANHAT AUTOT
YLÄMYLLYNTIE 87, 80400 YLÄMYLLY

Museumme on Suomen suurin yksityinen automuseo.

Näyttelyssäme on yli 400 erilaista ajoneuvoa, joista suurin osa on henkilöautoja, museossamme on myös moottoripyöriä sekä mopoja yli 150 kpl sekä traktoreita ja kuorma-autoja. Näkemisen arvoinen on myöskin mittava pienoismallikokoelmamme.

www.automuseo.info

Keijo Hirvonen Puh. 040 556 8830
Mika Hirvonen Puh. 0400 513 110
mika.hirvonen@autovari.com

Fredrik Ekholmin Israel -kronikka

Toimikaamme Israelin parhaaksi

Ei pitäisi olla vaikeaa toimia Israelin parhaaksi ja puolesta. Riittää, että kertoo faktoja ja totuuksia Israelista ja sen todellisuuksista. Silloin on paljon positiivista kerrottavaa. Silti on yleensä paljon vastustusta. Ei ole trendikästä puhua hyvää Israelista, erityisesti mediassa ja päivittäisissä uutislähetyksissä.

Kun syksyllä 2019 järjestimme Jerusalem Prayer Breakfastin (rukousaamiaisen) Helsingissä, painatin pieniä ”käyntikortteja”, joissa on taiteellisesti kuvattu Israelin lippu ja teksti ”Love Israel” sekä Daavidin tähti ja lisäksi teksti ”Say something good about ISRAEL” (sano jotain hyvää Israelista). Kääntöpuolella luki ”Pray for Israel” sekä kaksi Raamatun paikkaa: Ps 122:6-7 ja Jes 62: 1, 7.

Nyt, kun Israel juhlii itsenäisyytensä 75-vuotistjuhlaa, oli ilo järjestää Israel-iltaisuksia ja saada hyviä mahdollisuuksia tuoda esiin totuutta kansasta ja maasta, vaikka Israelissa on ollut jonkin verran levottomuuksia kevään aikana.

Suurlähettiläs vierailulla Pietarsaareissa...

Marraskuussa 2021 järjestin Israelin suurlähettiläs Hagit Ben-Yaakoville kahden päivän vierailun Vaasaan. Vierailu sisälsi runsaasti ohjelmaa. Oli vierailuja kaupungilla sekä yrityksissä että tehtaissa, lounas kaupunginjohtajan kanssa sekä avoin tilaisuus helluntaiseurakunnassa.

Ehdimme myös vierailla Åbo Akademi -yliopistolla. Tämän jälkeen olen yrittänyt saada suurlähettilään vierailuun seudun muilla paikkakunnilla.

Jo 2019 olin työstänyt silloiselle suurlähettiläälle Dov Segev-Steinbergille yksityiskohtaisen ohjelman yllä mainittuihin kaupunkiin. Ensimmäinen vierailu keväällä ja syksyllä uusi yritys epäonnistui ikävä kyllä myös.

Nykyisen suurlähettilään Hagit Ben-Yaakovin vierailu 27.-28. huhtikuuta tuntui siis voitolta. Teimme paljon työtä vierailun eteen. Koska kyseessä on Israel, vaaditaan paljon vaivaa kaikkien tavattavien henkilöiden nimien ja vierailtavien paikkojen osoitteiden keräämiseen ja

ilmoittamiseen etukäteen. Vierailulla oli myös mukana suurlähetystöstä Economic Officer Petri Lokkila sekä kuljettajaa ja kaksi turvamiestä. Käytettiin kahta diplomaattiautoa, koska ei haluttu ottaa mitään riskejä. On jännittävää seurata, miten tarkasti kaikki on suunniteltu. Tämä osoittaa millaisessa maailmassa elämme ja miten juutalaisten aina täytyy olla varuillaan.

Pietarsaareissa aloitimme vierailun kaupungintalolla, jossa mm. kaupunginjohtaja Anne Ekstrand esitteli meille kaupunkia. Paikalla oli myös hallintopäällikkö ja valtuuston- ja hallituksen puheenjohtajat ym. He tarjosivat hyvän lounaan ennen kuin vierailimme Baltic Yachts -yrityksessä, joka valmistaa

tilaustyönä luksusveneitä.

Ennen lähtöä Pietarsaaresta pidimme lehdistötilaisuuden. Österbottens tidning -lehden toimittaja kirjoitti hyvän reportaasin. Soitin myös Vasabladet-lehden toimitukseen ja pyysin heitä julkaisemaan kyseisen jutun. Tämän pitäisi olla mahdollista, koska lehdet kuuluvat samaan konserniin. Ajattelin, että se ei ehkä ole niin helppoa, mutta täytyy rohkeasti yrittää. Oli mahtavaa nähdä koko sivun mittainen reportaasi sunnuntain lehdessä, vain kaksi päivää puheluni jälkeen.

Artikkeli oli kauttaaltaan positiivinen. Myös Keski-Pohjanmaa julkaisi haastattelun, joka tehtiin 28. päivä Kokkolassa. Mielestäni on erittäin tärkeää saada näkyvyyttä ja julkisuuteen jotain positiivista Israelista, ja siksi panostan sen toteuttamiseen.

...ja Kokkolassa

Kokkolassa järjestimme hotellissamme jo ensimmäisenä päivänä (27.4.) epävirallisen kokouksen 20 kutsuvieraalle. He olivat yhteiskunnan ja yritysten johtajia Kokkolan seudulta, jotka saivat tavata suurlähettilään ystävällisissä merkeissä. Kansainvälisesti tunnettu viulisti Sergei Popov esiintyi tilaisuuden alussa.

Tämän jälkeen siirryimme Helluntaiseurakuntaan, jossa oli kokous pastori Timo Syrjälän johdolla. Musiikista ja laulusta vastasi Linda Laukkonen tiimeineen. Puhujina oli paitsi suurlähettiläs, jolla oli pääpuhe, myös allekirjoittanut sekä pastori Syrjälä. Tämä oli todella väkevä ja lämminhenkinen kokous sekä mukava yhdessäoloa hienosti katettujen tarjoilupöytien äärellä.

Perjantaina (28.4.) ohjelma oli kokonaan Kokkolan kaupungin järjestämä. Meidät haettiin hotellista minibussilla ja vietin satamaan ja Kokkolan Industrial Park Inklusiveen. Meille kerrottiin ensin infoa ja sitten pääsimme kiertelemään alueella, jossa on noin 80 suurta

yritystä ja joka laajenee tällä hetkellä vauhdilla.

Sieltä jatkoimme kaupungintalolle, jossa saimme hienon lounaan, jonka aikana meille esiteltiin kaupungin johtoa, seutua sekä ammattikorkeakoulua ja Hycamitec TDC Technologies Oy -yritystä.

Tiedotustilaisuuden jälkeen vierailimme toisella tehdasalueella, Kokkola Marine Gate, jossa on paljon veneitä valmistavia yrityksiä. Vierailimme niistä kahdessa, Kewatech ja Kongsberg Maritime Finland, jotka valmistavat erikoisveneitä mm. pelastustoimelle ja armeijalle. Kongsbergilla on kauppayhteys Israeliin.

Suurlähettiläs oli vaikuttunut kaikesta, mitä hän sain nähdä ja kokea matkan aikana. Hän totesi, että Suomi on paljon enemmän kuin Helsinki.

Kiitollinen onnistuneesta vierailusta

Kun suunnittelin vierailua, toivoin saavani siitä hyviä tuloksia ja arvioni jälkeen päin on, että tämä onnistui yli odotusten. Voin mainita ainakin seuraavaa:

- positiivinen raportointi mediassa
- laaja edustus kaupunkien johtajilta, jotka ottivat suurlähettilään hyvin vastaan
- yritysten ja yliopistojen positiivinen vastaanotto
- kokous seurakunnassa, jossa oli läsnä suuri joukko Israel-ystäviä.

Berliini

Viikonloppuna ennen suurlähettilään vierailua olimme vaimoni Kerstinin kanssa ensimmäistä kertaa vierailulla Saksan pääkaupungissa Berliinissä. Käytimme tietysti tilaisuuden hyväksemme ja vierailimme juutalaisessa museossa (Judisches Museum Berlin). On hienoa, että juuri Saksalla on huippuluokan juutalainen museo. Siellä on esillä kertomuksia juutalaisvainoista, holokaustista sekä juutalaisesta kulttuurista ym. Nähtävää ja kuultavaa on niin paljon, että kaikkien perehtymiseen pitäisi olla vähintään

Kokkolan kaupungintalolla, kuvassa oikealta: Kokkolan kaupungin kehityspäällikkö Jone Sandberg, Hycamitecin edustaja Ville Kluavu, kaupunginjohtaja Stina Mattila, hallintopäällikkö Ben Weizmann, suurlähettiläs Hagit Ben-Yaakov, Kerstin ja Fredrik Ekholm, Ammattikorkeakoulun Centrian vararehtori Marko Forsell ja Israelin suurlähetystön Economic Officer Henri Lokkila.

Ennen kokousta Kokkolan helluntaiseurakunnassa pidettiin vielä pienimuotoinen kahvitilaisuus.

kokonainen päivä aikaa.

Berliinissä on myös toinen hyvin keskeisellä paikalla, holokaustin muistonäyttely (Memorial of the Murdered Jews of Europe. Information Center.) Siellä esitellään yksittäisten juutalaisten kertomuksia siitä, mitä he ovat kokeneet. Keskus on maan alla, mutta korkealaatuisen. Katutasossa on usean hehtaarin

suurta erikorkuiset betonikuutiota muodostavat metrin levyisiä käytäviä alueen läpi. Molemmat paikat ovat koskettavia ja niissä kannattaa vierailla. Voi vain todeta ”never again” – ei koskaan enää.

Muita nähtävyyksiä on historia muurista Itä- ja Länsi-Saksan välillä (1961-1989). Aiheesta löytyy museoita ja näyttelyitä ja itse muurista voi nähdä osia useassa paikassa. Moni yritti paeta länteen ja osa onnistui mm. kaivamalla tunneleita. 139 henkilöä jäi kiinni ja ammuttiin, kun he yrittivät paeta. Heidän nimensä ja tarinansa on ikuistettu näyttelyissä. Voimme todeta, että olihan se merkillistä, miten tämä muuri rakennettiin. Kun näkee kuvia ja lukee kertomuksia pakenevista ihmisistä, on vaikea ymmärtää, miten tämä on mahdollista. Mutta mitä voimme oppia historiasta? Tänään

näemme vielä sairaampia ilmiötä, sotaa Euroopassa.

Muistakaamme rukoilla Israelin puolesta

Lopuksi tahdon mainita, että meidät on kutsuttu rukoilemaan Israelin puolesta. On suuria haasteita ja voimme jopa puhua hengellisestä sodankäynnistä, kun on kyse Israelista. Siksi täytyy katsoa kaikkia tapahtumia Raamatun valossa tai sanoisinko profetaalisessa valossa. 7.-28. toukokuuta viisi miljoonaa ihmistä on sitoutunut rukoilemaan ja paastamaan Israelin puolesta, mutta uskotaan että vielä useampi inspiroituu rukoilemaan. Älkäämme väsykö rukoilemaan Israelin puolesta, sanon ensisijaisesti itselleni.

”Meidän ei pidä väsyä tekemään hyvää, sillä jos emme hellitä, saamme aikanaan korjata sadon.” Gal 6:9.

12 VIKTET 10/10 APRIL 2021 VASABLADET

Israels ambassadör besökte Jakobstad för första gången

Kariety och Jakobstad i närheten av Jerusalem. Det är ett stort intresse för och stöd för Israel. Det gläder ambassadör Hagit Ben-Yaakov, som i två dagar besökte regionen.

AMMAN, Jordanien Hagit Ben-Yaakov är en kvinna som har ett stort intresse för och stöd för Israel. Det gläder ambassadör Hagit Ben-Yaakov, som i två dagar besökte regionen.

Kariety och Jakobstad i närheten av Jerusalem. Det är ett stort intresse för och stöd för Israel. Det gläder ambassadör Hagit Ben-Yaakov, som i två dagar besökte regionen.

AMMAN, Jordanien Hagit Ben-Yaakov är en kvinna som har ett stort intresse för och stöd för Israel. Det gläder ambassadör Hagit Ben-Yaakov, som i två dagar besökte regionen.

Toukokuussa vieraili maassamme yksi Israelin huippukokeista, Golan Israeli.

Golan Israeli syntyi pienessä kylässä Keski-Israelissa, jossa isä piti suurta kalkkunatarhaa. Kiinnostus ruoanlaittoon tuli verenperintönä, sillä äiti oli hyvä ruoanlaittaja.

Armeijassa Golan palveli pienessä joukko-osastossa, jossa ruoka tehtiin itse.

– Kaverit keuhivat ruokiani maukkaiksi, mikä antoi lisäpotkua uravalinnalle, Golan Israeli naurahdaa.

Armeijan jälkeen hänen piti valita opiskellako lääkäriksi vai kokiksi, ja keittiötaide vei voiton.

Nykyään Tel Avivin lähellä Ramat Hasharonissa asuva Golan on ollut keittiömestari 28 vuotta. Tänä päivän hän toimii Herzlyassa Dan Acadia hotellin keittiömestarina johtaen 50 kokin tiimiä sekä Hilton Tel Avivin johtavana keittiömestarina.

Ero israelilaisen ja eurooppalaisen ruoan välillä

Kosher-keittiössä ei käytetä porsaanlihaa, eikä yhdistetä maitotuotteita liharuokaan. Kosher-keittiössä onkin eroteltu maitopuoli ja lämminpuoli.

Israelissa on asukkaita ympäri maailmaa, joku on Marokosta, joku Egyptistä, joku Euroopasta jne., joten ruoanlaittokin on saanut paljon vaikutteita eri puolilta. Makuja yhdistellään. Israelilainen keittiö on tehnyt viime vuosina ison harppauksen eteenpäin. Tänä päivänä Israelissa voi syödä hyvin erilaisia ruokia kaikilta maailman kulmilta.

Golan Israeli kertoo, että noin 60 % israelilaisista ei syö porsaanlihaa ja meren antimienkin – siis kalaa lukuunottamatta – karttaa ehkä puolet kansasta.

– Israelissa käytetään paljon vihannuksia ja yrttejä (korianteria, persiljaa, minttua jne.). Oliiviöljyä ja sitruunamehua. Oliiviöljy on terveellistä, se ei ole liian rasvaista, Israeli lisää.

Hän huomauttaa, että työvälineisiin kannattaa satsata, kallis veitsi, jota voi uudelleen teroittaa, vie voiton halvoista keittiöveitsistä. Samoin

hyvä leikkuulauta/alusta on tärkeä. Toinen vinkki häneltä on, että salaatinlehdet kannattaa laittaa kylmään veteen, jolloin ne eivät muutu pehmeiksi vaan säilyvät rapeina.

Ensikertaa Suomessa

Golan Israeli kuuluu kolmen keittiömestarin ryhmään, joka kiertää ympäri maailmaa osallistuen Israelin ulkoministeriön järjestämiin tapahtumiin.

Toukokuussa Israeli osallistui viikon ajan Helsingissä Israelin 75-vuotisjuhlahallusuksiin hotelli Hilton Kalastajatorpan Meritorppa ravintolassa tarjoten asiakkaille neljästä ruokalajista koostuvaa israelilaista menua.

Ennen virallisen osuuden alkua hän tarjosi kuitenkin pienelle ryhmälle kokkauksen mestarikurssin, jossa valmisti alkuruoaksi cevicheä, pääruoaksi perinteistä mausteista kalapalaa ja jälkiruoaksi baklavaa.

Ceviche (10 hengelle)

4 kalafilettä esim. siikaa
1 l raakatahina
½ kg kypsiä tomaatteja
5 valkosipulinkynttä
2 tuoretta sitruunaa
oliiviöljyä
korianteria, rukolaa
merisuolaa, jauhettua mustapippuria, sesaminsiemeniä

Valmistus

Poista kalasta nahka ja leikkaa kala ohuiksi siivuiksi tai kuutioiksi. Pilko salaattit.
Leikkaa tomaatit pieniksi kuutioiksi ja lisää sesaminsiemenet sekä hienonnetut valkosipulinkyntset ja mausta suolalla ja pippurilla.

▼ Cevichen voi laittaa tarjolle useallakin eri tavalla.

Israeli laato kalafileesiivut lautaselle ja pirsottaa päälle oliiviöljyä sekä sitruunamehua. Seuraavaksi lisätään tomaattisalsa ja tahini kalakuutioiden päälle. Annos koristellaan sitruunamehulla ja oliiviöljyllä sekä suolalla ja mustapippurilla maustetulla salaattilla.

▼ Toinen tapa on laittaa lautaselle sitruunamehulla ja oliiviöljyllä sekä suolalla ja pippurilla maustetut salaattipedit. Kalakuutiot annetaan marinoitua muutaman minuutin oliiviöljyssä ja sitruunamehussa, mausteena suola ja pippuri. Seos kaadetaan salaattipedin päälle ja koristellaan tahinilla.

SEEK OUT THE HOLY LAND OF ISRAEL
CALEB TOURS
LÄHDE MATKALLE ISRAELIIN JA EUROOPPAAN!

ISRAEL 28.9.-7.10.2023 Tiberias & Jerusalem Lehtimajajuhlien aikaan.	ISRAEL 8.-15.11.2023 Degania Kibbutz & Jerusalem. Rahkonen & Renmann.
SLOVAKIA-ITÄVALTA 7.-10.9.2023 Bratislava-Wien. Holokaustin uhrien muisto ry.	ISRAEL 17.-25.11.2023 Tiberias & Jerusalem. One Way Mission
UNKARI 28.-31.10.2023 Budapest matka. Iso Kirja.	ISRAEL 20.-27.11.2023 Jerusalem & Eilat
ISRAEL 1.-8.11.2023 Jerusalem. Suomi-Israel yhdistys	» Katso tarkemmat tiedot nettisivuiltamme. Matkat ovat avoimia kaikille.

www.CALEBTOURS.FI / +358 452 227 766

Suojaa ja kosteuta kasvojesi Ein Gedi kuolleeneren tuotteilla. Sarja sopii mainiosti myös miehille.

Tabita Products Oy • 050 505 4238
tabita@engedi.fi • www.engedi.fi

Keren Kajemet Finlandin (KKF) ajankohtainen projekti – "Huippuosajien Talo", Nof Hagaliissa, Ylä-Nazaretissa

Projektin tavoitteena on suda Israelin syrjäseutujen nuorille samat mahdollisuudet tulevaisuuteen kuin suurissa asutuskeskuksissa asuville.

Huippuosajien Talot ovat koulutuskeskuksia, jossa nuoret voivat kokoontua koulupäivien jälkeen. Loistavat puitteet sekä ammattiohjaajat tukevat nuoria heidän opinnoissaan. Nuorilla on mahdollisuus kehittää kykyjään ja toteuttaa itseään uudella tavalla.

Huippuosajien Talot tukevat myös nuorten sosiaalisia kanssakäymisen taitoja, mikä edistää hyvinvointia ja näin ollen vaikuttaa merkittävästi koko yhteisöön. **Kiitos tuestasi!**

Lisätietoa: www.kkl.fi/2020/05/uusi-projekti-alkaa-tule-mukaan
Pankki: NORDEA FI83 1023 3000 2472 42 – Viitenumero: 20255

Poliisihallituksen 27.4.2020 myöntämä
rahankeräyslupa RA/2020/481

TOSIMIES
Euroopan vanhin kristillinen miestenlehti
www.tosimies-lehti.fi

Kimmo Janas

Nyt kun kesä taitaa viimein tulla tänne Pohjolaankin, otimme koeajoon täyssähköisen menopelin – Kontio Kruiser 2.0 Goldin.

Sähkökäyttöinen Kontio Kruiser luokitellaan kevyeksi sähköajoneuvoksi, joten sillä voi ajaa kaikenikäiset, se ei vaadi rekisteröintiä, vakuutusta eikä ajokorttiakaan. Eli 1000 W:n moottorilla voi huristella siellä missä polkupyörälläkin. Helppoa kuin heinänteko.

Mukavasti ajomatkaa

Perusversiossa on 0,7 kWh:n litium-ion akku, jolla ajomatka 15-35 km riippuen tietenkin ajotavasta ja esimerkiksi ylämäkien runsaudesta. Valittavana on myös 0,9 kWh:n ja 1,2 kWh:n akut, joista otimme tuon tehokkaimman, jolle luvataan 25-60 km ajomatkaa. Trippimittaria tässä Kruiserissa ei ole, joten ajatun matkan arviointi jää näppituntuman varaan.

Vältä jyrkkiä mäkiä

Suomen mielenkiintoisten lakien ansiosta maksiminopeus on säädetty 25 km/h, joka ainakin pidemmällä suorilla tuntuu hieman turhan alhaiselta. Hieman jyrkemmässä ylämäessä alkaa potku valitettavasti hyytyä. Toisaalta alamäessä Kruiser rullaa kevyesti ja pitkäälle.

Äänekäs lataus

Akku löytyy jalkatilan alta, jonka kannen saa auki avaimella. ”Raskas” akku on nostettava ulos ennen latausta, mikä on yllättävän työlästä. Akun tuuletin pitää myös hieman turhan kovaa ääntä ladattaessa. Latausaika on tuollaiset 5-7 tuntia.

Ongelmana on, että jalkojen alla lukkoon samoin kuin säilytystilaan menee helposti hiekkaa ja tomua.

Jotta akku pysyisi paikoillaan kaksipuolisella teipillä, joten akun irrotus vaatii hieman rivakampaa otetta. Mutta vaikka teippi pitääkin akun

KONTIO KRUISER

▲ Lisävarusteilla voi omaa menopeliään tuunata halunsa mukaan.

paikoillaan, isompiin monttuihin ajaessa akku kolahtaa ikävästi. Toisaalta tässä perus-Kruiserissa ei ole takajousia, joten niitä kuoppia kantattaa varoa, etteivät istumalihakset kipeydy...

Isoille pojillekin

Maksimikantavuus Kontiolla on 130 kg, joten tukevampikin tosimities

◀ Ja ei kun jäsenhakemus liivijengiin vireille...

▲ Moottorin tehoa voi säädellä kolmiportaisella vaihteella. Äänitorvi on hyvä varuste huristellessa näin hiljaisella ajokilla.

▲ Valo kytketään erikseen päälle avainta kääntämällä.

◀ Perus-Kruiserin mittaristosta voi seurata akun tilaa, mutta ei ajettua matkaa.

▲ Akku on sijoitettu lukittavan jalkatilan kannen alle.

Heavya on

Kruiserin paino ilman akkua on 47 kg, joten sitä ei nostella kovin herkästi vaikkapa farmariauton kyytiin tai pickupin lavalle. Pakettiin kuuluu varashälytyn, joka piippaa, jos menopeliä yritetään liikuttaa hälytyn kytkettyä. Tosin hälytysääni on sen verran hiljainen, ettei siinä ainakaan naapuristo herää, jos joku käy yöllä varkaissa. Lisävarusteena on mahdollista hankkia kunnan jarrulevylukko.

ei siinä ainakaan naapuristo herää, jos joku käy yöllä varkaissa. Lisävarusteena on mahdollista hankkia kunnan jarrulevylukko.

Huippukivaa

Mutta summa summarum, Kontio Kruiser on mukava väline kesäiseen liikuntaharrastukseen. Varsinkin

▲ Akkutila kerää helposti pölyä.

teinit ovat innoissaan tästä päästöttömästä menopelistä, mutta toki sillä on vanhemmankin väen helppo tehdä vaikka kauppareissuja.

Ajoasentokin on rento, joten antaa vaan kesätuulen tuivertaa hiuksia...

Tosimies

Euroopan vanhin kristillinen miestenlehti – miesten asialla vuodesta 2001 lähtien

Mielenkiintoista luettavaa 6 kertaa vuodessa – toimii hyvin myös ilmoitusmediana!

Tilaa ilmainen näyttenumero netissä www.tosimies-lehti.fi

Varjelus vai vahinko?

Herra varjelee sinut kaikelta pahalta, hän suojelee koko elämäsi. Herra varjelee kaikki sinun askeleesi, sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina. (Ps. 121: 7-8)

Olimme vuosikymmeniä sitten juuri muuttaneet perheenä rakenteilla olevaan omakotitaloomme, josta osaa tiloista pystyimme käyttämään – osaa valmisteltiin ja viimeisteltiin vielä asumisen ohessa.

Kohta muuttomme jälkeen tapahtui jotain arvaamatonta. Työpaikkani oli parikymmenen kilometrin etäisyydellä kodistamme. Joskus työni luonne vaati, että oli jäätävä palvelemaan jostakin kauempaa saapunutta asiakasta pitkälle iltaan saakka.

Tuona tapahtumailtana pääsin vasta noin klo 20 aikoihin työstä. Tiesin olevani väsynyt edellisen illan kotimme rakennustöistä, joita olin tehnyt myöhään iltaan. Eikä tuo varsinaisella työpaikallani tapahtunut iltatyö ollut suinkaan virkistänyt. Kotiin lähdettyäni, vain hetken kuluttua, muutama kymmenen metriä tuosta varsinaisesta työpaikastani havahduin tilanteeseen, jossa istuin peltiromujen joukossa, sylkien verta ja sekurit-tuulilasipalasia suustani. Siniset valot vilkkuivat ympärilläni, ja joku väänteli rautakangen kanssa autoni kattoa irti saadakseen minut irti tuolta romukasasta.

Kun se vihdoinkin tuotti tulosta, sain baarit alleni ja paikalla ollut

ambulanssi vei minut ensiapuun, jonne oli vain muutaman kilometrin matka.

Erilaiset kuvausvaiheet läpikäytyäni sain passituksen kotiin. Kylkiluita oli katkennut, nenäni oli murtunut lievästi ja myös aivotärähdystä oireisiin viitaten pidettiin todennäköisenä. Soitin tuttavani viemään minut kotiin, jossa tietinkin jo ihmeteltiin, miksi en kiirehdi tulemaan kotimme viimeistelytöitä jatkamaan, sillä paljon oli vielä rakennuksessa kesken-eräistä puuhattavaa.

Aamulla – tosin pari tuntia myöhässä – olin taas konttorissani hommissa. Työpaikkani pihalle siirretty autoni romukasa, oli ainoa informaatio työnantajalle siitä, että ehkä saatan olla pahastikin myöhässä. Ei meillä ollut puhelinta, eikä tuo ollut kännykkä aikaa. Ajattelin kotona, että ehtii tästä työpaikalle mentyäni kertoa.

Olin jäänyt autoineni sivukadulta, tuolle kaupungin läpi kulkevalle pääväylälle oikealta saapuneen soralastissa olevan kuorma-auton rusikoimaksi. Ja kuten vastapuolen oikeusavustaja myöhemmin totesi, että vaikka kuorma-auto ei olekaan hurjastellut, on huomioitava, että minun autoni korirakenne ei ole suinkaan mikään turvakori. Siksi jälki on pahaa. Ja sen valokuvakin kyllä todisti.

Itse esitin sen oikeuden puheenjohtajalle, osoittaen sillä sitä, oliko tuo näkymä saatu aikaan pääkatua varovasti lähestyen, vaikka kuorma-autoilija tulikin oikealta.

Mutta lainrikkojaksi tulin todistettua teollani.

Tuo alussa oleva Psalmi puhuu varjeluksesta – Miksi minua ei varjeltu? Se oli tuossa elämän tilanteessa minulle vakava kysymys: perhe, rakennusvaihe velkoineen – usko Jumalan Sanaan ja Jumalan lupauksiin. Myöhemmin olen tajunnut, että uskovina olemme niin juristien lakien alaisia, kuin myös elämänlakien alla olevia. Jos toimimme väärin, vahinkoja sattuu melkoisella varmuudella, ennemmin tai myöhemmin. Suurin syy tuon tilanteen syntymiseen oli minun väsyneenä liikenteessä oleminen, ja huomiokyvyn lasku. Siksi tapahtui vahinko, jossa olisi voinut olla vieläkin pahemmat seuraukset. Mutta nyt astui esiin varjelus! Jumala varjeli, että mitään pahempaa ei sattunut, ja näin viisihenkinen kotijoukkue sai nähdä isän palavaan hengissä kotiin. Toisin olisi ollut mahdollista käydä, ja hyvinkin suurella todennäköisyydellä.

Jos me teemme uskovinakin tyhmyyksiä, emme voi aina ajatella, että Jumala kyllä varjelee, vedoten johonkin Sananpaikkaan.

Itse näen tässäkin kertomassani tositilanteesta kuitenkin sen, että minun varjelijani ei torkkunut eikä nukkunut, vaan suojeli, että säilyin hengissä tilanteessa, jossa oli kaikki ainekset pahimpaan.

Tapahtuma ei viittaa suinkaan siihen, että Jumalan Sana ei pidä paikkaansa tuon alussa siteeratun Raamatun kohdan osalta.

Milloin me lähemme tästä ajasta itse kukin – sitä me emme tiedä. Mutta siihen me voimme luottaa, että jos olemme elämämme antaneet Jumalan käsiin, sekä olemme ottaneet Jeesuksen sovintotyön kohdallamme vastaan, me emme lähde suureen tuntemattomuuteen, vaan menemme Jeesuksen luo, joka tuntee meidät, kun saavumme kotirantaan.

Tunnetko sinä jo hänet?

Keijo Niskala

SINÄ RAKKAIN rakkausruno Jeesukselle!

Luin Kaikkivaltiaan Sanasi, Sinä astut esiin sivuilta. Sanat, jotka tulevat eläväksi Mestarin kädessä, piirtävät Sinut sydämeeni. Jumala ihmisenä, säteilevä Kirkkaus ja pyhyys. Elämä kaikissa väreissään, tieto ääretön.

Suljen silmäni, laitan käteni rukoukseen, kuuntelen Taivaan ylistyksen kaikua, missä Sinua ylistetään. Kiinnitän sydämeni sinuun, avaan sisimmän olemukseni, nykyisyyteni ja tulevaisuuteni, jotka kuuluvat sinulle, ja Sinä seisot majesteettisesti Valtaistuimella, mutta olet kuitenkin minun ympäröivä, niin lähellä, minne tahansa käännynkin, olet siinä, ystävänäni, rakkain...

Puhut rakkaudella Sanoja, luottamuksellisia, koska olet aina tuntenut minut. Tiedät minusta kaiken, tunsit minut kohdusta asti, seurasit minua koko matkan, kärsimyksen uunissa, kuoleman varjon laaksossa, kun aurinko loisti jatkuvasti päivieni ylle, aina tykönäni.

Annoit anteeksi, kun unohdin Sinut hetkeksi maalliseen mutaan ja maailman kimalteisiin, ja mustat varjot raahasivat minut turmeluksen kuoppaan, huusin sieluni rakkaalle, Anna anteeksi! Vahvalla kädellä Sinä vedit minut rakkauden syliisi, pikku lampaasi, paransit, annoit uutta elämää. Olet sama eilen, tänään ja ikuisesti. Muistan, että näin näyssä, jonka Sinä näytit, kuinka Rakkaus naulittiin Ristille, Sinun veresi virtasi syntini, syyllisyyteni päälle.

Puhdistettu ja sovitettu! Mutta, Sinä katsoit minua siinä Ristillä, tuskaa täynnä oleva, rakkauden katseellasi ja sanoit: ”Rakastan sinua, sinä olet anteeksi annettu ja vapaa”. Yhdessä uloshengityksessä annan elämäni, kaikkeni Sinulle, mitä muuta voisoin tehdä?... Nyt olet kaikki mitä näen, haluan nähdä ja Sinä valmistat minulle paikan kotona, Isän kodissa.

Mutta nyt Sinä olet juuri tässä, kanssani, tässä hetkessä. Sinä rakkaani, kyllä, virtaava rakkauden aalto, rauhaa kuin pumpuli ajatuksissa ja tunteissa, siunauksia runsaasti, mutta se olet Sinä minkä näen nyt, Jeesus... vain Jeesus, tarkoitukseni, elämäni, kaikkeni, rakastan sinua Herra, kiitos! Olkoon elämäni ylistyslaulu Sinulle, ja nyt istun sinun jalkojesi juuressa, ja olen vain Sinun kanssasi, ei kukaan muu, vain Sinä Jeesus...Ja sinä Jumala, ojennat kätesi, kosketat minua ja aika katoaa, ikuisesti minä olen Sinun...

Sinä, joka nyt olet lukenut tämän rakkausrunon, älä pidättele kyyneleitä, päästä ne ulos. Herra haluaa sen, anna kyynelten virrata, Jeesuksen käsiin ja Hän ottaa ne sydämeensä, se on Jeesus ja sinä nyt...

Pekka Kujala, pohjoismainen missionääri

**PALVELEVAT
KATSASTUSASEMAT
KOSKELLA ja LIEDOSSA**

**Palvelemme:
KOSKELLA ma-pe klo 9.00-16.15
rekisteröintipalvelut ke klo 9-12
LIEDOSSA ma-pe klo 8.00-17.00**

Tervetuloa paikallisille konttoreille!

Kosken Katsastuspalvelu	Liedon Katsastuspalvelu
Koskentie 372, Koski TI 02 720 010 www.koskenkatsastuspalvelu.fi	Tuulissuontie 34, Lieto 02 436 4300 www.wp-katsastus.fi

SEEK OUT THE HOLY LAND OF ISRAEL

CALEB TOURS

LÄHDE MATKALLE ISRAELIIN JA EUROOPPAAN!

ISRAEL 28.9.-7.10.2023 Tiberias & Jerusalem Lehtimajajuhlien aikaan.	ISRAEL 8.-15.11.2023 Degania Kibbutz & Jerusalem. Rahkonen & Renmann.
SLOVAKIA-ITÄVALTA 7.-10.9.2023 Bratislava-Wien. Holokaustin uhrien muisto ry.	ISRAEL 17.-25.11.2023 Tiberias & Jerusalem. One Way Mission
UNKARI 28.-31.10.2023 Budapest matka. Iso Kirja.	ISRAEL 20.-27.11.2023 Jerusalem & Eilat
ISRAEL 1.-8.11.2023 Jerusalem. Suomi-Israel yhdistys	» Katso tarkemmat tiedot nettisivuiltamme. Matkat ovat avoimia kaikille.

www.CALEBTOURS.FI / +358 452 227 766

**Laserleikkauksesta
särmäykseen, koneistukseen ja
hitsaukseen – osavalmistuksen
ammattilainen**

www.ateno.fi

			
---	---	---	---

Mukana mm.
Kalervo Kummola, Sari Essayah, Teemu Selänne, Laura Salminen
LUE: www.ilouutiset.fi

ANTONOV AN-225 – historia ja tuhoutuminen

Arto Perämäki

Yhtiön eräs tunnettu tuote oli Antonov An-124 Ruslan, nelimoottorinen pitkän matkan rahtikone. Ensilento ”Ruslanilla” oli vuonna 1982.

Antonov An-225 olikin yhtiön jatkokehitelemä uudemmas rahtikoneeksi An-124:sta.

Aluperin Antonov An-225-rahtikone rakennettiin kuljettamaan Venäjän avaruussukkula ”Burania”, joka kuljetettiin tuolloisen Neuvostoliiton omistaman rahtikoneen ”selässä” Pariisin ilmailunäyttelyyn 1989 – suurena ilmailusaavutuksena. Ensilento tapahtui samana vuonna, vaikkakin valmistuneita

Antonov An-225, ”Mrija” (ukrainaksi ’unelma’) oli Oleg Konstantinovitš Antonovin (1906-1984) perustaman Antonovin (Ukrainan lentokonesuunnittelu) valmistama 6-moottorinen rahtikone. Yhtiön perustamisvuosi oli 1946, Neuvostoliiton hallitessa tuolloin Ukrainan aluetta.

koneyksilöitä valmistui vain yksi.

Koneen kaupallisia lentotehtävistä

Vuonna 1991 Antonov An-225 vieraili Shannonissa (Irlanti), 1992 Montrealissa Kanadassa. Kone vieraili myös Yhdysvalloissa Las Vegasissa ja Columbuksessa. Matka

suuntautui myös Dubaihin ja 1994 Singaporeen ja Sharjaan Arabiemiiraatteihin. On huomioitavaa että koneeseen pyrittiin aina saamaan mukaan rahtia, ettei se lentänyt tyhjiillään. Koneen tiedetään lennättäneen raskasta tutkimuskalustoa Tseljabinskista (kaupunki Itä-Uralilla, Venäjällä) Sahan tasavaltaan,

Pohjois-Aasiaan (lähellä Siperiaa). Tällä aktisille alueille suuntautuneella lennolla oli myös iso kokeellinen ja tutkimuksellinen merkitys. Lento mahdollisti tutkimukset kylmässä ympäristössä, lämpötilat huomioiden – suhteutettuna koneen suureen kuljetuskapasiteettiin.

Kone teki lukemattomia kaupallisia lentoja, joista se tunnetaan erillisistä rahtiennätyksistä maailmalla. Rahtikoneen kyydissä on kuljetettu historian painavin siirretty esine, nimittäin 187,6 tn painava generaattori, samoin pisin lentämällä siirretty esine, tuuliturbiinin 42,1 m lapa. Lisäksi koneella on siirretty Formula 1 ajoneuvoja mantereelta toiselle jne. Rahtikone vaatiikin

3 000- 3 500 m kiitotien lentoon lähtöön.

Neuvostoliiton avaruussukkulaohjelma Buran, ei koskaan kunnolla käynnistynyt ja sillä tehtiin vain yksi miehitämätön koelento 15.11.1988. Avaruusohjelmalla oli tarkoitus korvata Yhdysvaltain kaltaiset sukkulalennot. Koko Buran-ohjelma oli Neuvostoliiton avaruushistorian kallein, jonka parissa työskenteli jopa miljoona ihmistä, 286 eri yrityksessä.

Neuvostoliiton hajotessa, Moskovan ja Kiovan suhteet kylmenivät,

sopimusten tulkinnan vaikeutuessa. Aiemmin koneella suunnitellut testilennot oli suoritettu Neuvostoliiton eri ilmasto-olosuhteet omaavilla alu-

eilla ja kone tarvitsi siviili-ilmailulle vielä sertifiointin. Ukraina itsenäistyi 1991 Neuvostoliiton hajotessa ja koneita saatiin rakennettua valmiiksi

▶ Antonov AN-225 + Buran-sukkula.

◀ AN-225 kuljetetti aikoinaan paljon sotilasajoneuvoja.

vain yksi kappale, jota alettiin käyttää kaupallisiin, tilaa vaativiin kuljetuksiin ympäri maailmaa.

Maailman suurimman kuljetuskoneen tuho

Maa ilma suurin lentokone Antonov An-225 tuhoutui Venäjän aloittaessa toisen sotilaallisen hyökkäyksen helmikuussa 2022 Ukrainaan. Venäjä käytti sotilastoimistaan nimitystä ”erikoisoperaatio”. Venäjä asetti medialleen ja kansalaisilleen jyrkän kiellon puhua ja uutisoida sotatoimista, joista muutamia venäläistöimittäjiä on rangaistu sakoilla, osan saadessa vankilatuomioita. Antonov oli siksi tunnettu maineeltaan maailman suurimpana kuljetuskoneena, että se oli ehtinyt nousta jo ilmailukultin asemaan valtavan kokonsa vuoksi – kuudella moottorilla, lähes jalkapallokentän pituinen (84 m) (UEFA-kenttä 105 m) ja siipien kärkiväliltään (88 m).

Maailman suurin lentokone nimeltään ”Mrija” oli pysäköity lentokentälle lähelle Kiovaa. Rahtikone tuhoutui venäläisten hyökkäyksessä, mutta ukrainalaiset lupasivat rakentaa koneen uudelleen. ”Vaikka Venäjä tuhosi Mrijan, se ei pysty tuhoamaan unelmaamme vapaasta eurooppalaisesta valtiosta”, kuului tuolloin Ukrainan ulkoministerin Dmytro Kuleban viesti Twitterissä.

Asiantuntijat arvioivat aikanaan, onko konetta mahdollista korjata vielä lentokuntoon taloudellisesti kannattavasti, kun kaikki vauriot on tarkistettu. Antonovia hallinnoi Ukrainan valtion puolustusyhtiö Ukroboronprom, vahvistaen koneen tuhoutuneen Venäjän hyökkäyksessä. Uudelleenrakentaminen tulisi maksamaan ainakin 3 miljardia dollaria. Lausunnoissa arvioitiin restauroinnin kestävän ainakin yli viisi vuotta, ajatuksella että Venäjä tuhoajana korvaisi koneen. Todellisuudessa kirjoitushetkellä alkuvuodesta 2023, sodan ollessa täysimittaisesti käynnissä – se tuskin on prioriteettien kärjessä, kun sodan tuhoja aletaan joskus tulevaisuudessa korjata.

Konetta ei saatu turvaan & vahingot

Kone oli ollut huollossa Kiovan lähellä 24. 2. 2022, ja yksi sen moottoreista oli korjauksen/huollon yhteydessä ollut purettuna. Tämä ▶

oli aiheuttanut sen, ettei kone vaatimuksista huolimatta päässyt nousemaan tuona dramaattisena sodan alkupäivinä. Satelliittikuvat huoltohallin alueelta kertovat karua kertomaa Hostomelin-lentotukikohdan huoltohallista, jossa An-225 oli säilytetty. Alunperin Venäjän joukot olivat väittäneet, että he olisivat valanneet tuolloin koko Hostomelin lentokentän. Koneen tuhot vahvistuivat myös NASA:n Fire Information for Resource Management Systemissä (FIRMS), järjestelmästä joka rekisteröi ja jakaa lähes reaaliajassa aktiiviset tulipalo-alueet maailmalla.

NASA oli havainnut satelliitteiltaan (NOOA ja NASA) sunnuntaina 27.2. klo 11.13 paloja huoltohallissa. Ei ole täysin selvää oliko kyse tavallisesta tulipalosta vai sittenkin Venäjän suorittaman sotilaiskujan jäliltä. Se, että oliko isku An-225:n koneen yli 30 -vuotisen historian loppu, jää nähtäväksi. Historia kertoo, että toistakin An-225 yksilöä oli alettu rakentaa, mutta se ei koskaan valmistunut. Lentokentän alueet saatiin kuitenkin vallattua takaisin ukrainalaisjoukkojen toimesta huhtikuun 2. venäläisjoukkojen joutessa vetäytymään Kiovan alueelta.

Videokuvat koneesta osoittivat, että koneen keula oli kärsinyt pahoin, sen ohjaamo oli katkennut irrallisena osana rungosta, rungon takaosan ollessa ehjempi. Koneen runko oli pelkistynyt kuori ja osa moottoreista oli tuhoutunut kokonaan. Videokuva näyttää osan huoltohallin kattopaneleista irronneen kokonaan. Hostomelin Antonovin sijoituspaikka oli strategisesti tärkeä hyökkäyskohde venäläisjoukoille, koska jos se olisi onnistunut, venäläisjoukot olisivat saaneet kentän käyttöönsä ja nopeutettua alueen

Antonov An-225 faktaa

Miehistö: kuusi henkilöä
Pituus: 84 metriä
Kärkiväli: 88,4 metriä
Korkeus: 18,1 metriä
Siipipinta-ala: 905 m²
Tyhjäpaino: 175 000 kg
Max lähtöpaino: 640 000 kg
Hyötykuorma: 250 000 kg
Voimanlähteinä: 6 x Lotarev D-18T ohivirtausuuhkumoottori, 229 kN/moottori
Suurin nopeus: 850 km/h
Lentomatka: 15 400 km (n. 4 000 km, 200 tn lastilla)
Lakikorkeus: 11 000 metriä

valtausta – vaan joutuivat myöhemmin peräytymään. Todellisuudessa alueen taistelut olivat vahingoittaneet kenttää, eikä sitä olisi enää ilmavoimat voineet käyttää.

Antonov kenttävaatimukset ja kulut, erikoislennot

Jos An-225 olisi joskus saapunut Suomeen, se olisi vaatinut lentoonlähtöön kiitotien pituutta 3 000 - 3 500 m verran, joka olisi riittänyt Helsinki-Vantaan kentälle. Sen pisin kiitotie onkin tuon vaadittavan 3 500 m. Toinen riittävän pitkä kiitotie olisi Rovaniemen lentoasemalla, tuon vaadittavan minimin, 3 000 m.

Koronan aikana An-225 lensi useita erikoislennoita, lennättämällä maskeja ja muita suojavälineitä Ranskaan ja Eurooppaan Kiinasta saakka. Vaikka An-225:n käyttäminen oli suhteellisen kallista, lentotunnin maksaessa n. 30 000 \$, kysyntää riitti. Se jopa kertaalleen poistettiin 2001 Ukrainassa kustannussyistä käytöstä. Kone läpikävi myöhemmin perusteellisen restaurointityön. Koneelle tulikin taas käyttöä ja lentoikä kasvoi tuoloin arviolta jopa 20 vuotta lisää.

Koneen ensimmäinen pilotti

An-225 ensimmäinen pilotti oli

▲ Antonov An-225 Ukrainasta.

koelentäjä Oleksandr Halunenko (s. 1946) arvostettu lentäjä jo Neuvostoliiton aikana. Hän sai Ukrainan sankarin palkinnon, Antonov An-70:n koelennolla tapahtuneen elektronisen ohjausjärjestelmävian vuoksi – laskeutuen turvallisesti kentälle manuaalisesti tuoden koneen ehjänä maahan. Oleksandr jäi eläkkeelle 2004 ja siirtyi politiikkaan yhdeksi kaudeksi Ukrainan parlamenttiin. Häneltä kysyttäessä millaista An-225:lla oli lentää, hän kertoi koneen olleen melko hidas reagoimaan ohjausliikkeisiin.

Oleksandr oli osa teamia, joka suunnitteli koneen ”Mrijan” ukrainalaisiksi unelmaksi, ollen ison raketikon ensimmäinen lentäjä. Hän on ainoa, joka lensi sillä Neuvostoliiton aikana Buran-avaruussukkula ns. selässään. Hänen rakkautensa lentokoneita kohtaan, näkyy kotona ”Mrija-museona”, on valokuvia, malleja jne. nähtävissä. Hänen vierailunsa tuhotussa Hostomelin lentotukikohdassa kentän vapauduttua venäläisten miehityksestä, oli syviä tunteita herättävä hetki. Nähtyään tuhoutuneen An-225 hilyn hän kertoi kokevansa; ”Kuin oma lapsi olisi tapettu”.

Koelentäjänä Oleksandr testasi ja koelensi useita koneita, siirtyen potkuriturbiinikoneisiin. Testipilottina hän toimi niin Antonov An-28, Antonov An-32, Antonov An-70, lopuksi Antonov An-72 sekä Antonov An-74 -koneilla. Hän kertookin ihmeteltyä peräsin-atkaisun (kaksoispyrstön) syyn An-225:n

◀ Antonov An-225 tuhottuna ukrainalaiskentällä vuonna 2022.

rakenteeseen. Iso rahtikone suunniteltiin kuljettamaan suuria, raskaita ulkoisia kuormia – kuten Buran-sukkula. Normaalisti pystysuora pyrstö olisi häirinnyt ilmapirtauksia pyrstön alueella. Halunenon toimissa lentäjänä hän osallistui vuonna 1989 ennätyslentoihin. Ennätyksiä saavutettiin Mrijalla; nousu 156,3

tn rahti, nopeus, korkeus ja painokorkeusennätyksiä jne.

Lähteet:

• Airportspotting.com: ”Mriya – a complete history og Antonov An-225”/April 16.2022. / By Matt Falcus.

• Editioncnn.com : ”Worlds largestplane destroyed in Ukraine” / February 28. 2022. / By Jack Guy.
• Fi.wikipedia.org: ”Buran – avaruusprojekti”, entisessä Neuvostoliitossa.
• Talouselämä.fi: ” Ukraina rakentaa uudelleen maailman suurimman lentokoneen – Venäläisten tuhoa-

man Antonov An-225:n rakennustyöt on jo aloitettu”. 12.11.2022. / Talouselämä-uutiset.
• Thedrive.com : ”An-225 Mriya’s first pilot on the tragic destruction of the world’s biggest plane” / May 4. 2022. / By Howard Altman.

Tosimies lukee

TOSIRAKKAUS KANTAA

Jouko Puhakan toinen romaani ”Tosi arvokas” liikkuu paljolti samoissa teemoissa kuin kirjailijan esikoisromaani ”Suurin on rakkaus” vuodelta 2018. Jälleen kerran nousee pintaan Jumalan rakkaus ja sen anteeksiantava voima.

Kirja kertoo sodassa haavoittuneen Artun ja nuoren liikuntarajoitteen Jeren tutustumisesta aurinkoisella alppirinteellä. Miehet alkavat kertoa toisilleen elämänsä vaiheita, niin kipuineen ja suruineen kuin iloineenkin.

Miehiä yhdistää vaikea liikkuminen, josta varsinkin Jere on saanut kokea koko ikänsä pilkkaa ja vähättelyä. Elämän valopilkuksi on ilmestynyt kuvankaunis Eea, joka rakastaa Jereä tämän liikuntarajoituksesta huolimatta. Tätä onneeseen Jere ihmettelee ehkä turhankin usein jutellessaan Artun kanssa.

Arttu puolestaan on rakastunut sodan aikana venäläiseen sotavankiin Lempiin, jonka kanssa lähtee luomaan yhteistä tulevaisuutta rauhan tultua. Arttu ja Lempi saavat kokea ryssävihaa ja syrjintää taipailellaan.

Tosirakkaus ja sen Antaja pitävät pariskunnat kuitenkin yhdessä ja auttavat kohtaamaan ympäristön haasteet.

Puhakan teksti soljuu juohevasti ja mielenkiintoisesti. Kirjailija

Jouko Puhaka
Tosi arvokas
Omakustanne, 2020

vuorottelee miesten kertomuksia ja lopettaa edellisen osuuden useimmiten johonkin mieltä kuttuttavaan kohtaan jatkaen samalla jo toisen kertomuksella. Lukijalle tulee samanlainen tunne kuin josain televisiodraamassa mainoskatko paukahtaa päälle juuri, kun jotakin mielenkiintoista on tapahtumaisillaan.

Vaikka kirja käsittelee vakavia aiheita itsensä hyväksymisestä, toisten vähättelystä ja anteeksiannosta, kirjan tyyli on jollain tavalla naiivi ja ehkä turhankin siirappinen. Monet kriisitilanteet ratkeavat saman tien pelkällä anteeksi pyytämällä... No, se varmaan olisikin ihannetilanne.

Vaikka kirjassa siteerataan useasti Raamatun viisauksia, kirja ei kuitenkaan tuputa uskoa, se vain kuuluu kiinteänä osana jokaisen kirjan henkilön elämään.

VOIKO VENÄJÄÄ YMMÄRTÄÄ?

Viimeisen vuoden kuluessa monien ihmisten käsitys itäisestä naapurimaastamme on heittänyt häränpylyä, toisaalta toisten käsitys on vain vahvistunut entisestään...

On sanottu, ettei Venäjää voi ymmärtää järjellä. Väite ei pidä paikkaansa. Venäjän järjettömältäkin vaikuttavaa toimintaa voi ymmärtää, kun tietää maan johdon päätöksiin vaikuttavat tekijät. Suomalaisille Venäjän toimintalogiikan ymmärtäminen on elintärkeää.

Martti J. Karin ja Antero Holmilan uutuuskirja kertoo, miksi Venäjä toimii niin kuin se toimii.

Kirjassa on yleistajuisesti kerrottu Venäjän tarina, joka alkaa 800-luvun lopulta ja kulkee tsaarien Venäjän sekä Neuvostoliiton ajan kautta aina Ukrainan sotaan.

Kirjoittajat ovat jakaneet Venäjän historian kolmeen eri vaiheeseen. Venäjä 1.0 kuvaa tsaarin aikaa,

Venäjä 2.0 puolestaan Neuvostoliiton aikaa. Venäjä 3.0 kuvaa nykyistä Vladimir Putinin aikaa. Tämän osuuden ensimmäinen otsikko on varsin raffaavasti ”Saatana saapuu Moskovaan”.

Kari ja Holmila esittelevät Putinin jälkeisestä Venäjästä eli Venäjä

4.0:sta neljä vaihtoehtoista kehityskulkua.

”Mikäli valta ei vaihdu Venäjällä, valtaan ei nouse parlamentaariseen demokratiaan pyrkiviä voimia eikä Venäjällä toteuteta laajaa menneisyyden hallintaa, Venäjä tulee olemaan uhka naapureilleen vielä pitkään. Valitettavasti arviomme on, ettei mitään demokraattisia voimia nouse valtaan lähitulevaisuudessa eikä mitään menneisyyden hallintaa todennäköisesti tule tapahtumaan. Näin ollen meillä ei ole enää varaa unissakävelyyn,” kirjan kirjoittajat varoittavat.

Putinia lähimpänä olevien sekä turvallisuuskoniston maailmankuva on hyvin lähellä Putinin maail-

Martti J. Kari & Antero Holmila
Miksi Venäjä toimii niin kuin se toimii
Docendo, 2023

mankuvaa, joillain jopa radikaalimpikin. Toisin sanoen vallankaappaus tällaiselta taholta ei suinkaan tarkoita ainakaan muutosta parempaan...

Kirjan taustalla on Martti J. Karin YouTube-luento Venäjän strategisesta kulttuurista, josta tuli 1,8 miljoonalla katsojalla vuonna 2022 Suomen katsotuin yliopistoluento kautta aikojen.

FT, eversti (evp) Martti J. Kari on Jyväskylän yliopiston työelämäprofessori ja entinen pääesikunnan apulaistiedustelupäällikkö. Hän on tutkinut Venäjää yli 30 vuotta. Jyväskylän yliopiston historian professori Antero Holmila puolestaan on erikoistunut toisen maailmansodan jälkeiseen aikaan ja

sodan jälkitiloihin.

Paitsi että kirja avaa uusia näkökulmia Venäjän historiaan, se myös todistaa, kuinka ukrainalaisia on vuosisatojen kuluessa riepoteltu niin mongolien, venäläisten, ruotsalaisten kuin saksalaistenkin kesken.

Karin ja Holmilan teksti soljuu sulavasti, ja vaikka kyseessä on historiaa esittelevä kirja, sitä on helppo lukea eikä historian lehtien havina tule yksitoikkoiseksi.

PYHÄ, PAHA RUOKA

Uskonnot ohjaavat monin tavoin, mitä, miten ja milloin ihmiset syövät.

Virpi Mäkisen, Heikki Pesosen ja Risto Uron toimittama ”Pyhä, paha ruoka” on ensimmäinen suomenkielinen tietokirja, jossa käsitellään ruoan ja uskonnon suhdetta kattavasti eri uskontoperinteissä.

Ruokaan kietoutuu myös paljon elämäntarkoituksellisia ja eettisiä kysymyksiä, jotka ovat saaneet entistä enemmän kaikkupohjaa ekokriisin aikakaudella.

Ruokatavat kuvaavat ihmisten uskonnollista ja etnistä identiteettiä. Ruoka kuuluu rituaaleihin ja juhliin, se on pyhää tai jyrkästi kiellettyä ja sen kautta pyritään tiiviimpään yhteyteen jumalan kanssa.

Joskus jopa väitetään, että ruoasta on tullut uusi uskonto. Esimerkiksi tietynlaisen ruokavalion noudattaminen voi muistuttaa uskonnollisten oppien seuraamista. Vaikka ruoka onkin minulle varsin tärkeä asia (näky myös ruumiin rakenteessa...), en kutsuisi grillikyljen nautiskelua vielä sentään uskonnolliseksi kokemukseksi.

Pyhä, paha ruoka -uutuuskirjassa 26 asiantuntijaa uskonnon ja kulttuurin tutkimuksen sekä teologian eri aloilta tarkastelee ruokaa uskonnon ja etiikan tutkimuksen välinein.

Teos johdattaa eri uskontojen ruokakulttuureihin ja niiden keskeisiin ideoihin, joita valaisevat esimerkiksi nykypäivästä ja menneisyydestä.

Onkin mielenkiintoista oppia ymmärtämään eri uskontoja juuri ruokakulttuurin kautta. Luetusta on varmasti hyötyä niin maailmalla matkaillessa kuin täällä kotimaassa

Virpi Mäkinen, Heikki Pesonen & Risto Uro (toim.)
Pyhä, paha ruoka
Uskonnon ja etiikan näkökulmia
Gaudeamus, 2023

suhtautumisessa eri uskontoja edustaviin maahanmuuttajiin.

Kirjassa selvitetään myös, miten ruokaan liittyvät eettiset valinnat ja niiden taustalla olevat arvot suhteutuvat uskontojen opetuksiin hyvästä elämästä ja ihmisen roolista eliökunnassa. Kaikki suuret maailmanuskonnot jakavat elämän säännön moraaliperiaatteet. Uskonnot erottaa kuitenkin toisistaan se, koskevatko nämä periaatteet myös eläimiä ja muuta luontoa.

”Buddhalaisuudessa kasvissyönnin velvoittaa vain joitakin munkkiyhteisöjä, ja niissäkin saatetaan syödä eläintä, ellei sitä ole itse tappettu tai todistettu sen tappamista. Hindulaisista vain noin kolmasosa on kasvissyöjiä, ja jainalaisuudessa saatetaan sallia lehmänmaidon ja siitä valmistettujen tuotteiden syöminen osana kasviruokavaliota. Kristinuskossa elämän kunnioittamisen periaatetta on tulkittu antroposentrisesti eli ihmislähtöisesti, jolloin eläimiä ja muuta luontoa on pidetty ihmiselle alisteisina. Eläinten syömiseen on suhtauduttu ja suhtaudutaan edelleen hyväksyvästi. Tällä on ollut pitkäaikaiset vaikutukset länsimaiseen etiikkaan”, kirjoittavat usean vuoden ajan ”Ruoka, uskonto ja elämäntarkoitus” -nimisellä yliopistokurssilla opettaneet kirjan toimittajat.

ASEITA RYSSILTÄ

Onko mikään muuttunut? Venäjä käy huonosti suunniteltua hyökkäyssotaa Ukrainassa kuten Suomen talvisodassakin vuonna 1939. Sodassa altavastaajana Suo-

mella oli kaikki keinot käytössään. Tarja Lappalaisen kirjan otsikko, ”Ottakaa ryssiltä aseet!” oli Uno Fagnäsin käsky huonosti varustetuille joukoilleen, jotka suuntasivat Suomussalmelle talvisodan jouluna 1939.

Lappalainen ihmettelee kirjan alkusanoissa, että Fagnäs selvisi hengissä niistä ankarista ja vaarallisista tilanteista, joissa hän kulki etulinjassa. ”Hän koki, että varjelus kulki hänen mukanaan äidin ruokosten muodossa läpi rankkojen sotavuosien.”

Vauhdikkaan historiateoksen sivuilla taistelevat jääkärikenraali Uno Fagnäs ja hänen sotilaisensa Lauri Törni, Mauno Koivisto, Alpo Martinen, Motti-Matti ja monet muut. Tarjolla on runsaasti ainutlaatuisia ja varsin mielenkiintoisia sotatarinoita, valokuvia ja taistelukohtauksia.

Nuorena miehenä Fagnäs haki taistelukoulutusta Saksasta. Jääkärikoulutuksen saaneena hän palasi suoraan Suomen vapaussootaan, osallistuen komentajana moniin raivokkaisiin taisteluihin, kuten sodan alkuvaiheessa Kämärän taisteluun Kuolemajärvellä.

Tarja Lappalainen
"Ottakaa ryssiltä aseet"
Docendo, 2022

Teos piirtää henkilökuvaa värikkästä ja pelottomasta kenraalista, joka talvisodassa Suomussalmen Hulkonniemen taisteluissa mursi sotilainen puna-armeijan 163. divisioonan selkärangan.

Raateen tiellä Fagnäs taisteli voitokkaasti Neuvostoliiton ylpeyttä, ukrainalaisista koottua 44. divisioonaa vastaan. Ukrainalaiset olivat kuulemma tulossa vapauttamaan suomalaiset porvareiden ja riistäjien ikeestä...

Raateen tielle joukkoja tarkista-

maan komennettu Ismail Akhmedov on kertonut, että juuri kukaan ukrainalaisista ei vaikuttanut innokkaalta suomalaisia vastaan sotimisen suhteen. Toisaalta suuri osa ukrainasotilaista ei edes tiennyt, missä olivat taistelemassa.

44. divisioonan hyökkäyksen torjumisella Uno Fagnäs oli estämässä venäläisten voitonmarssin Ouluun.

Raateen tieltä saatu sotasaalis oli myös valtava; 101 tykkiä, 43 panssarivaunua, 260 kuorma-autoa, 1170 elävää hevosta, 47 kenttäkeitintä, sekalaista materiaalia 48 rautatievaunulastillista jne.

Sotatie jatkui Pitkärannan raivokkaisiin ja veriisiin taisteluihin, jossa armoa ei annettu. Sodan jälkeen Uno Fagnäs ihmetteli, kuinka vähillä joukoilla hän joutui taistelemaan Pitkärannassa.

Jatkosodassa Fagnäs taisteli Uhtualla ja Maaselän kannaksella, jossa hän johti muun muassa huimapäistä ja legendaarista Lauri Törniä ja tämän sotilaita.

FM Tarja Lappalainen on toimittaja ja tietokirjailija. Hän on kirjoittanut aikaisemmin Docendolle menestyksekkäät sotakirjat: ”Se oli yhtä tulihelvettiä – talvi ja jatkosodan kasvat” sekä ”Raateen tien jäisestä helvetistä Talin-Ihantalan tulimyrskyyn”.

Tähän 24. teokseen Lappalainen on käyttänyt lähteenä Fagnäsin noin 100-sivuisia julkaisemattomia muistelmia, aikalaisten muistelmia ja lukuisia henkilöhaastatteluita.

Kirjassa pääsevät ääneen myös Uno Fagnäsin pojanpoika, yritysjohtajana tunnettu Peter Fagnäs ja hänen poikansa Jan Fagnäs, joka toteaa: ”Olen vasta myöhemmin ymmärtänyt, miten vaiherikas ja värikäs elämä Unolla on ollut ja miten monta kertaa hän on ollut kuolemanvaarassa. Minulle Uno on ollut paitsi isoisoisä, myös se myyttinen kenraali, joka on tehnyt suuria urotekoja sodan aikana. karismaattinen persoona omalla eleettömällä tavallaan.”

Samuel Saresvirta

Jyrki Palmi
Kyynelten iltasatu
Aikamedia, 2022

KYYNELTEN ILTASATU

Kirjan nimi tuntuu hiukan harhaanjohtavalta. Nimi kuvanee jotakin lapsena koettua iltana vanhempien runsaan alkoholin käytön jälkeistä riitelyä, jolloin Jyrkille ei uni tahdo pelon ilmapiirissä tulla silmään. Vanhemmilla talous on hyvällä

Mercedes-Benz C 300 e T A Business AMG

Kimmo Janas

Kevätkauden päätteeksi koeajomme Mercedes-Benzin uuden C-sarjalaisen lataushybridin, jolle luvataan sähköllä ajoa peräti 104 km.

Totuushan on, että kaikkia uusia autoja on mukava ajaa – tai no niitä, jotka tietää jo etukäteen surkeiksi, ei edes ota koeajoon. Mutta silloin tällöin kohdalle sattuu auto, johon ihastuu heti ensimetreillä. Näin kävi tämän Mercedes-Benz C 300 e:n kanssa.

▼ Sisätiloissa ei löydy arvosteltavaa, kaikki on taattua mersulaatua. Vaikutteita S-sarjasta on selvästi havaittavissa niin sisällä kuin ulkonakin.

▲ Farmarin kattolinja yhdessä kaltevan takalasin kanssa korostaa urheilullista ilmettä.

▲ Etuistuimet antavat mukavasti sivutukea tiukemmissakin mutkissa.

▲ Takana riittää mukavasti jalkatilaa hieman kookkaammallekin tosimitiehelle.

◀ Mercedes-Benz C 300 e on varsin sutjakkaan olinen menopeli. Farmarimallin ilmanvastuskerroin on 0,27 Cd ja sedanin 0,24 Cd, joita voidaan pitää varsin hyvinä arvoina.

▼ Ohjauspyörän lämmityskatkaisin on sijoitettu hieman hankalasti, mutta kyllä sekin löytyy käsikopelolla, kunhan tietää mistä hamuaa.

◀ 1870 euron lisähinnalla saatava panoraamakattoluukku avartaa kummasti auton sisätiloja.

▼ Niskatuet ovat jämäkät.

Ladattavuus

Ladattavista hybrideistä puhutaan usein vähättelevään sävyyn, ikään kuin väli vaiheena kohti täyssähköistä autoilua. Markkinoilta löytyy varsin laaja kirjo ladattavia hybridejä, mutta Mersun uudistunut C 300 e on ehdottomasti kärkikastia.

Tässä uutuudessa on ladattavaan hybridiin oikeastaan valtava akku – 25,4 kWh, joka lähentelee jo pieniakkuisimpien täyssähköisten autojen akkukokoa. Ja mikä parasta, pelkällä sähköllä pystyy koroittelemaan 104 km. Eikä se jää pelkkään koroittelyyn, sillä sähköllä voi ajaa maksimissaan jopa 140 km/h. Eli käytännössä sähköllä pys-

▲ Koeajamamme auto alkoi kaivata ohjelmistopäivitystä, josta syystä se hälyytteli tasaisin väliajoin ärsyttävällä piippauksella...

▼ Tavaratila on istuinten pystyasennossa 360 litraa eli kasvanut aiemmasta 45 litraa. Kun istuimet kaatuu alas, tilaa löytyy jo 1375 litraa. Kuormausreunaa on tuotu hieman alemmas, mikä helpottaa lastausta. Latausohjojen laukku vie oman osansa tilasta.

▼ 204-hevosvoimaisen, 2-litraisen bensaakoneen lisänä on 129 hevosvoimaa tuottava sähkömoottori.

tyy ajelemaan turvallisesti normaalin työpäivän ajot – ellei nyt tietysti käy tekemässä haastatteluja vaikkapa Pohjanmaalla.

Korkeajänniteakku on Mercedes-Benz Cars AG:n itse kehittämä. Akuston parhaan mahdollisen toiminnan mahdollistaa sisäinen jäähdytys. Akun toimintalämpötilaa voidaan säädellä näin sisätilan ilmastoinnista riippumatta oman lämpötilanhallinnan avulla.

AC-lataus on kolmivaiheinen ja lataustehoa löytyy 11 kW, joten ajoakun lataaminen kotipihassakin onnistuu parissa tunnissa varsin juohevasti.

Ja kun sähkö alkaa ehtyä, autossa ▶

TOSIMIES TESTAA

► on 50 litran bensatankki. Pelkällä bensalla ajaessa kulutus liikkui 8 litran paikkeilla, varsinainen yhdistetty kulutushan on vain 0,7 l/100 km.

Tasaista menoa

Autolla on todella mukava ajaa, meno on pehmeää ja kun polttomoottori ei hyökkää kehiin heti alkukiihdytyksen jälkeen, ajo on myös hiljaista. Taka-akselin ilmajousitus ja automaattinen tasonsäätö samoin kuin nelitukivartinen etuakseli vielä lisäävät ajomukavuutta omalta osaltaan.

Mukautuva vakionopeudensäädin on todella huipputasoa, sillä se sekä jarruttaa että myös kiihdyttää tarvittaessa sulavasti.

9-portainen automaatti vaihtaa todella sulavasti, eikä kiihdytyksissään huomaa nytkäyksiä. Ja jos haluaa itse herkutella vaihdoilla, sekin onnistuu ohjauspyörän lämpäkkeistä.

Jos nyt välttämättä pitää löytää jotain kritisoitavaa, niin se on ehkä nelivedon puute, joka voi jollekin olla kynnyksysymys.

Tilaa on

Mersun C-sarjalainen on kasvanut niin sisä- kuin ulkomitoissaankin. Pituutta on nyt 4 751 mm ja leveyttä 1 820 mm. Akselivälikin on kasvanut 25 mm mittaan 2 865 mm. Kasvaneista ulkomitoista on iloa niin etu- kuin takamatkustajatin. Kynärpäättilaa on voitu kasvattaa kuskin ja etumatkustajan osalta 22 mm ja takana istuvankin osalta 15 mm edeltäjämalliin verrattuna. Takaistuimelle tuli tässä farmarimallissa lisää 11 mm ja polvitilakin kasvoi 35 mm. Eli eipä ahdistu kovin helposti.

▼ Navigaattori näkyy mittareiden välissä.

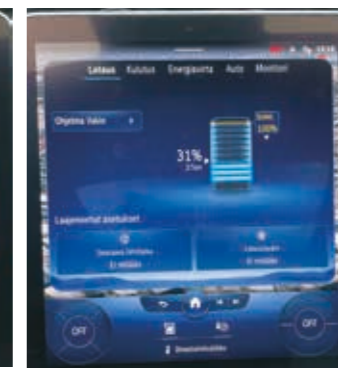

▲ Keskusnäyttö on Suomessa vakiovarusteisena kookkaampi saatavissa olevista eli 11,9-tuumainen.

◀ Ajoakun latautumista voi seurata mittaristosta.

◀ Sport-ajotilassa mittariston ilme muuttuu räyhäkkäämmäksi.

▼ Halutessaan saa navigaattorin levitettyä koko mittariston levyiseksi.

▲ Keskusnäytön takaa löytyy pilvin pimein erilaisia taulukoita ja tietopaketteja.

Entäpä hinta?

Meillä kokeiltavana ollut C 300 e T A Business AMG maksaa perusmuodossaan 58 100 euroa, mutta kun pakettiin lisätään Digital Light -valot, Night-paketti, Navigation Connectivity -paketti, ajoavustinpaketti Plus, Advanced Plus -paketti, pano-raamakattoluukku, Head-up display -heijastusnäyttö yms. autoverollinen hinta kipuaakin jo 75 114,52 euroon. Hintaa ei voi kuitenkaan pitää liian kovanä, sillä kyseessä on sentään varsin täydellinen paketti aitoa Mercedes-Benziä.

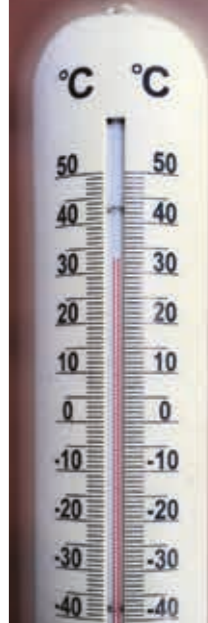
► Kuskin oveen on sijoitettu hieman hankalaa paikkaan (oikealla alareunassa) bensaluukun sekä takaluukun aukaisunappulat.

▲ Pyyhkijöiden säätö on vasemman puoleisessa viiksessä ja 9 G-Tronic-automaattivaihteiston valintavipu oikealla. Ohjauspyörästä löytyy jos jonkinlaista painiketta – joita ei tietenkään kannata lähteä opettelemaan ajon aikana. Hipaisukytkimet eivät ole ainakaan allekirjoittaneen hyppysille sopivat...

“Lähetystyön lämpötila uusien kansojen saavuttamiseksi ei saa riippua säästä tai suhdanteista.”

- Arto Säädeaho -

Vielä yli 7.000 saavuttamatonta kansanryhmää.

GNN

Good News Networking
Hyvien Uutisten verkosto

”Jotta he saisivat kuulla”

GNN Finland ry.
www.gnn.fi

Tosimiehet start your engines!

Netistä:

- lehtitilaukset
- osoitemuutokset
- vanhat numerot
- kaupan tuotteet

www.tosimies-lehti.fi